

Universitat de les
Illes Balears

Sindicatura de Greuges

SINDICATURA DE GREUGES INFORME AL CLAUSTRE

2010

2011

2012

Els Estatuts de la Universitat (vigents des de 2010) diuen a l'article 81, apartat 5è, lletra e), que és funció del Síndic de Greuges «Presentar al Claustre una memòria anual sobre les seves actuacions, incloent-hi els suggeriments, les propostes i les advertències que se'n derivin».

Al punt primer de la sessió d'avui hem aprovat, entre d'altres, l'acta corresponent a la sessió del dia 8 de novembre de 2010. Com hem pogut llegir, en aquella ocasió el Claustre es reuní per un doble motiu: escoltar l'informe de la Sindicatura de Greuges corresponent als anys 2008 i 2009 i elegir un nou Síndic, atesa la finalització del mandat de la doctora Magdalena Gianotti, titular aleshores d'aquest òrgan.

Aquella va ser, per tant, la sessió en què vaig ser elegida com a Síndica de Greuges, i aquesta d'avui, la meva primera compareixença per donar compliment al mandat estatutari de presentació de les actuacions dutes a terme.

Per a aquells que s'incorporen per primera vegada al Claustre, especialment els estudiants, avui que se celebra la festivitat del seu patró, Sant Tomàs d'Aquino, i també per a aquells que amb els anys ja ho hem oblidat, em permetreu que de forma molt breu repassi la història d'aquesta figura dins la Universitat.

La figura del «Defensor del Poble» (l'*Ombudsman* del dret escandinau) es va incorporar al sistema jurídic espanyol amb la Constitució. La LRU obrí la porta a la creació d'aquesta figura a les universitats i el 1985 la varen crear les universitats Complutense de Madrid, de Granada, de Lleó, de Salamanca, de València i de Barcelona. És, però, la LOU, el 2001, la que estableix la institució del Defensor Universitari com a obligatòria, caràcter que s'ha mantingut amb la darrera reforma de 2007. Actualment, el 77% de les universitats espanyoles tenen nomenat Defensor, 47 de les 50 universitats públiques (és a dir, un 94%) i 16 de les 31 privades (és a dir, només el 51%).

A la UIB la figura es va incorporar als Estatuts amb la reforma de 1999, essent Rector el doctor Llorenç Huguet, i l'any següent va ser elegida com a primera Síndica de Greuges la doctora Montserrat Cases, avui la nostra Rectora. El 2005, el Claustre presidit pel Rector doctor Avel·lí Blasco nomenà la doctora Magdalena Gianotti com a nova Síndica, càrrec que va exercir fins a 2010, data del meu nomenament.

CRONOLOGIA

A l'ordenament jurídic espanyol		
1983	Llei orgànica 11/1983, de reforma universitària (LRU)	Primera aparició a l'ordenament jurídic espanyol de la institució del Defensor Universitari
2001	Llei orgànica 6/2001, d'universitats (LOU)	S'estableix la institució del Defensor Universitari com a obligatòria
2007	Llei orgànica 4/2007, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, d'universitats	Manté l'obligatorietat de la institució del Defensor
A la Universitat de les Illes Balears		
1999	Reforma dels Estatuts de l'any 1999 (Rector Llorenç Huguet)	S'incorpora a la Universitat la figura del Síndic de Greuges
2000	Elecció de la primera Síndica de Greuges: Dra. Montserrat Casas (6 de març)	Claustre presidit pel Rector Llorenç Huguet Obertura de l'oficina de la Sindicatura de Greuges al servei de la comunitat universitària
2005	Elecció de la segona Síndica de Greuges: Dra. Magdalena Gianotti (18 d'abril)	Claustre presidit pel Rector Avel·lí Blasco
2010	Elecció de la tercera Síndica de Greuges: Dra. Joana Maria Petrus (8 de novembre)	Claustre presidit per la Rectora Montserrat Casas

LLEI ORGÀNICA 6/2001, DE 21 DE DESEMBRE, D'UNIVERSITATS

La disposició addicional catorzena de la LOU defineix què ha de ser la figura del Defensor Universitari.

Disposició addicional catorzena. *Del defensor universitari.*

Per vetllar pel respecte als drets i les llibertats dels professors, estudiants i personal d'administració i serveis, davant de les actuacions dels diferents òrgans i serveis universitaris, les universitats han d'establir en la seva estructura organitzativa la figura del defensor universitari. Les seves actuacions, sempre dirigides cap a la millora de la qualitat universitària en tots els seus àmbits, no estan sotmeses a mandat imperatiu de cap instància universitària i es regeixen pels principis d'independència i autonomia.

Correspon als estatuts establir el procediment per a la seva elecció o designació, durada del seu mandat i dedicació, així com el seu règim de funcionament.

LA UNIVERSITAT, UNA COMUNITAT ESTAMENTAL AMB DEURES I DRETS DESIGUALS

Llegint el text, un s'adona que la figura no sorgeix de la desconfiança en la gestió universitària, sinó del reconeixement de l'existència de complexos mecanismes de funcionament acadèmics, administratius i socials, enfront dels quals cal crear una instància extraordinària que vetlli pel respecte als drets i les llibertats de tots els membres de la comunitat universitària i que equilibri l'actuació dels distints estaments que la integren.

I fixau-vos bé que he dit «estaments» i no «sectors», per referir-me als col·lectius que agrupen els membres de la comunitat universitària. Potser el terme «estaments» té connotacions medievals i predemocràtiques i, en canvi, «sectors» –que és terme que empra la LOU– és en efecte un vocable més asèptic, però sincerament crec no deixa de ser un eufemisme i que la paraula «estaments» reflecteix molt més bé la nostra realitat: tenir-ho clar des del principi ens ajudarà a comprendre com es distribueixen els drets i deures entre els membres de cada col·lectiu.

Perquè és precisament el caràcter *estamental* el que modula, en uns termes que no resulten gens fàcils de definir, el règim de drets i obligacions de cada col·lectiu. Un règim de drets i obligacions que tots tendim a situar, perquè aquests són els paràmetres constitucionals, en el marc d'una societat o comunitat igualitària, és a dir, en el marc d'una comunitat on tots els individus que hi pertanyen tenen els mateixos deures i obligacions.

Res més lluny de la realitat. A la comunitat universitària aquest tipus d'igualtat no existeix.

Hi ha un diferent estatus per a cada estament, i fins i tot en el si de cada un en particular poden donar-se situacions clarament diferenciades, com passa, destacadament, entre el professorat. I no es tracta de situacions aïllades, segmentades o estanques, sinó que tot el teixit de la comunitat universitària està embastat amb una subtil i espessa teranyina de relacions de molt distinta naturalesa, algunes de les quals, molt determinants, no explícitament enunciades, possiblement perquè si ho fossin entrarien en contradicció flagrant amb el llenguatge extern. A la Universitat en termes generals és freqüent trobar-se amb relacions personals de jerarquia, de dependència, de tutela, de patronatge i fins amb relacions característicament feudals, que són –com és obvi– font inesgotable de conflictes. Ho veurem en parlar de la Vida universitària.

Basti per ara tenir clar que cada estament té uns drets i uns deures diferents, i també vies distintes per exercir-los.

Així, el PDI i el PAS són estaments subjectes a la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut de l'empleat públic, a més d'altra legislació bàsica comuna com:

- la mateixa LOU
- la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú
- la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques

Tot plegat, un ampli catàleg de drets i sobretot de deures, l'incompliment dels quals està subjecte a un règim disciplinari i sancionador que, tot hem de dir-ho, s'aplica molt poques vegades.

En canvi, l'estament dels d'estudiants només té el Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari, que a més de contenir aparentment més drets que deures, no va acompanyat de cap règim disciplinari, per la qual cosa s'ignora de quina forma l'incompliment dels deures dels estudiants podria conduir a alguna mena de sanció.

LLEI 7/2007, DE 12 D'ABRIL, DE L'ESTATUT BÀSIC DE L'EMPLEAT PÚBLIC

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Estatut s'aplica al personal funcionari i, en el que sigui procedent, al personal laboral al servei de les administracions públiques següents:

- L'Administració General de l'Estat.
- Les administracions de les comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla.
- Les administracions de les entitats locals.
- Els organismes públics, agències i altres entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, vinculades o dependents de qualsevol de les administracions públiques.
- Les universitats públiques.

2. En l'aplicació d'aquest Estatut al personal investigador es poden dictar normes singulars per adequar-lo a les seves peculiaritats.

3. El personal docent i el personal estatutari dels Serveis de Salut es regeixen per la legislació específica dictada per l'Estat i per les comunitats autònomes en l'àmbit de les seves respectives competències i pel que preveu el present Estatut, excepte el capítol II del títol III, llevat de l'article 20, i els articles 22.3, 24 i 84.

4. Cada vegada que aquest Estatut faci esment al

En un marc, per tant, de desiguals possibilitats per exigir el compliment dels deures, com a contrapartida els àmbits de defensa dels drets i dels interessos legítims de cada estament es decanten clarament a favor del PDI i del PAS.

Mentre els estudiants no disposen més que del Consell d'Estudiants i dels mecanismes establerts a la legislació administrativa per protegir i garantir el respecte als seus drets, els altres estaments disposen d'un marc de representació política, sindical i professional molt més ampli, a més d'estar en disposició real d'utilitzar el recurs jurisdiccional i els tribunals de justícia, als quals els estudiants no tenen habitualment mitjans per recórrer.

Aquest és un dels principals motius que expliquen per què, en valors absoluts, el gruix de queixes, consultes i visites que reben les oficines dels Defensors Universitaris provenen sempre de l'estament dels estudiants, tot i que com veurem, en termes relatius al pes que representen al si de la UIB, els estudiants no són els que es queixen més.

ÀMBITS DE DEFENSA DELS DISTINTS ESTAMENTS

ESTUDIANTS

 Consell d'Estudiants UIB
3 de diciembre de 2011

EL CONSELL D'ESTUDIANTS RENOVA LA SEVA COMISSIÓ PERMANENT. El dia 14 de novembre el Plenari del Consell d'Estudiants elegí nou President a Víctor Robles, estudiant de Grau de Dret. L'equip de la Comissió Permanent està format per Marc López, Secretari; Marga Palmer, Tresorera; i 4 Vocals, Neus Coll, Sebastià Puigserver, Angélica Quintero i Gabriel Rul'lan, l'ex President.

[Ver traducción](#)

PDI-PAS

- Junta de Personal docent i investigador
- Comitè d'Empresa del personal docent i investigador
- Comissió de representants del personal d'administració i serveis:
 - Junta de PAS
 - Comitè d'Empresa del PAS
- Representació sindical
 - CCOO
 - STEI-i
 - UGT

ACTUACIONES REALITZADES

2010

2011

2012

Fetes aquestes consideracions inicials i seguint el que diuen els Estatuts, començaré per detallar les actuacions realitzades per la Sindicatura. Val a dir que la memòria que es presenta correspon als anys 2010, 2011 i 2012, i és obligat recordar i just reconèixer que les actuacions i activitats realitzades per la Sindicatura de Greuges l'any 2010, així com els casos resolts i les recomanacions fetes, no són en cap cas mèrit meu, sinó de la doctora Magdalena Giannotti, que ocupà la Sindicatura gairebé fins a final d'any. Vull agrair públicament a la doctora Giannotti totes les facilitats que em va brindar per posar-me al dia dels casos que restaven pendants, així com de les iniciatives d'organització interna que havia intentat posar en marxa i a les quals jo he intentat donar continuïtat.

Pel que fa a les actuacions externes, la Sindicatura de Greuges ha assistit als encontres de cada una de les xarxes en què participa.

La xarxa de Defensors Estatals, agrupada sota l'associació CEDU (Conferència de Defensors Universitaris, que reuneix gairebé tots els defensors de les universitats públiques i privades).

La Xarxa Vives d'Universitats (que aglutina les 25 universitats de parla i cultura catalanes).

I la xarxa G9, que agrupa les universitats públiques exclusives a la seva comunitat autònoma.

A la imatge es poden veure els dies i llocs en què s'han celebrat els distints encontres.

La més activa d'aquestes xarxes, probablement per la seva mida més reduïda, és la del G9: tant és així que des de l'any 2011 hem acordat de fer també una trobada informal el mes de febrer a Madrid per debatre casos d'interès comú.

El proper mes de juliol de 2013 la nostra universitat serà la que acollirà l'encontre anual de la Xarxa Vives de Síndics.

ACTUACIONS EXTERNES DE LA SINDICATURA

2010	III Encuentro de Defensores del G9	Universitat de Cantàbria	25 març
	Trobada de síndics i defensors universitaris de la Xarxa Vives d'Universitats	Universitat Miguel Hernández Elx	9 de juliol
	XIII Encuentro Estatal de Defensores Universitarios	Universitat de Barcelona	28 i 29 d'octubre
2011	IV Encuentro de Defensores del G9	Universitat de Castella - la Manxa	5 i 6 de maig
	XIV Encuentro Estatal de Defensores Universitarios	Universitat Politècnica de Cartagena	27 i 28 d'octubre
2012	Reunió de Defensors del G9	Universitat Complutense de Madrid	9 de febrer
	VI Encuentro de Defensores del G9	Universitat de les Illes Balears	10 i 11 de maig
	Trobada de síndics i defensors universitaris de la Xarxa Vives d'Universitats	Universitat de Girona	6 de juliol
	XV Encuentro Estatal de Defensores Universitarios	Universitat d'Almeria	19, 20 i 21 de setembre

Pel que fa a les actuacions internes, l'any 2010 es va dissenyar l'estructura del que volia convertir-se en una base de dades informatitzada dins la qual emmagatzemaríem els casos que al llarg de deu anys d'existència de la Sindicatura s'havien anat acumulat i dels quals no existeix un registre informàtic únic.

El mes d'octubre de 2011, finalment, la Sindicatura va poder participar en la sol·licitud de projectes TIC i va presentar dues actuacions que tenen com a finalitat agilitar la tasca i millorar les prestacions que reben els usuaris.

Una d'elles està en execució des del mes de gener d'aquest any i l'altra que, és donar l'opció als usuaris d'utilitzar una sol·licitud electrònica directament accessible a través d'UIBdigital, resta encara pendent de disponibilitat.

ACTUACIONS INTERNES

- 2010
 - Disseny de l'estructura d'una base de dades
- 2011
 - Projecte TIC 70142, sol·licitat 30-X-2010 / en execució 7-I-2013
 - Projecte TIC 70147, sol·licitat 30-X-2010 / pendent 9-I-2013

Sol·licituds

Favorit ★ Ajuda ⓘ

 Disponibles **Pendants** Històric

Sol·licituds pendents

Total: 2 resultats. Pàgina 1 de 1.

▶ Llegendra

Data	Núm.	Tipus de sol·licitud	Estat	Pendent de	Consulta	Cancel·la
31/10/2011, 14:47h	70147	Projecte TIC	 09/01/2012, 14:34h Pendent de disponibilitat	Consell de Direcció		
31/10/2011, 14:00h	70142	Projecte TIC	 07/01/2013, 09:34h En execució	Tècnica CTI Tècnic CTI		

Total: 2 resultats. Pàgina 1 de 1.

EDICIÓ DE L'INFORME 2008-2009

Informe 2008-2009 Sindicatura de Greuges

Universitat de les
Illes Balears

La resta d'actuacions internes han consistit en l'edició de la memòria de la Sindicatura 2008-2009 i en l'atenció i resolució dels casos registrats.

Per acabar aquest apartat d'actuacions, faig pública l'execució pressupostària de la Sindicatura.

Com la resta de centres de despesa, la Sindicatura ha vist també reduir-se el seu pressupost, un 5% l'any 2011 i un 18% l'any 2012. Tret de les despeses ordinàries de material d'oficina i les generades per l'assistència a les reunions de treball de les distintes xarxes o visites a les seus, l'única despesa destacable és la substitució el 2011 de l'equipament informàtic de què disposava la Sindicatura quan vaig arribar.

Es va prendre la decisió d'invertir prop del 40% del pressupost disponible per canviar els dos ordinadors 386 existents (autèntiques peces de museu) per dos PC amb processadors i5 que ens han permès una millor qualitat de feina.

EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA

	2010	2011	2012
Saldo inicial	5.591	5.311	4.311
Participació en xarxes de Defensors	600	250	566
Dietes	819	517	494
Fotocòpies	0	0	1
Estudis i treballs tècnics	0	625	0
Material inventariable	460	2.031	0
Material informàtic no inventariable	661	0	1.006
Lloguers de material de transport	0	0	328
Ordinari no inventariable	443	177	128
Correu postal	0	13	0
Prensa, revistes, llibres i altres publicacions	0	17	0
Locomoció	1.028	714	631
Publicacions	0	457	0
Reunions i conferències	540	450	225
Altres indemnitzacions	0	0	17
TOTALS	4.552	5.249	3.397

DADES ESTADÍSTIQUES

2010

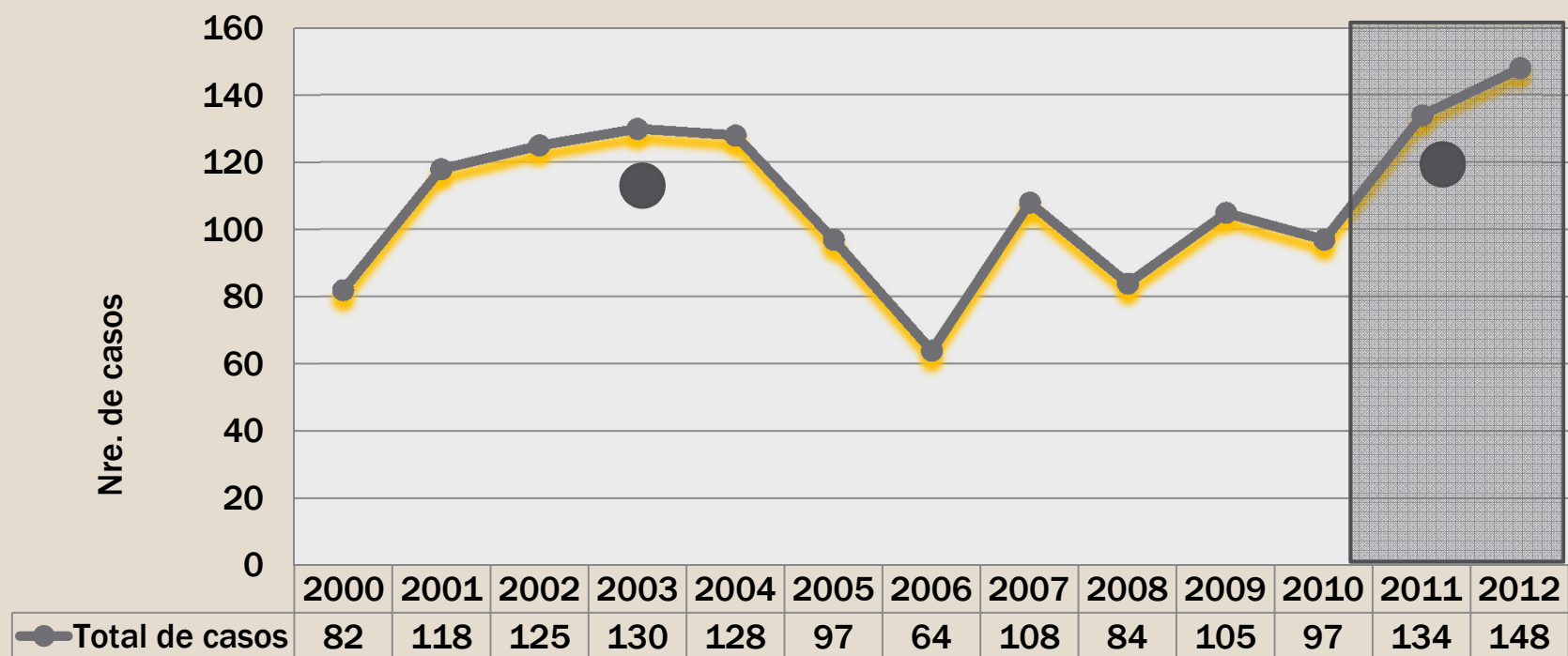
2011

2012

Com ja hem dit, la memòria que avui es presenta abasta els anys 2010, 2011 i 2012, un període excessivament llarg per presentar els resultats de cada any per separat. Així, a fi de no abusar de la paciència de l'auditori, he optat per fer una presentació conjunta de les dades més rellevants del període.

Les dades estadístiques s'han elaborat pràcticament de forma manual, atès que –com hem dit– la Sindicatura no disposa d'una base de dades informatitzada; és per això que vull destacar la feina rigorosa i sistemàtica que ha realitzat la senyora Margalida Rubí, responsable administrativa de la Sindicatura, un any més, per fer possible l'elaboració d'aquest informe.

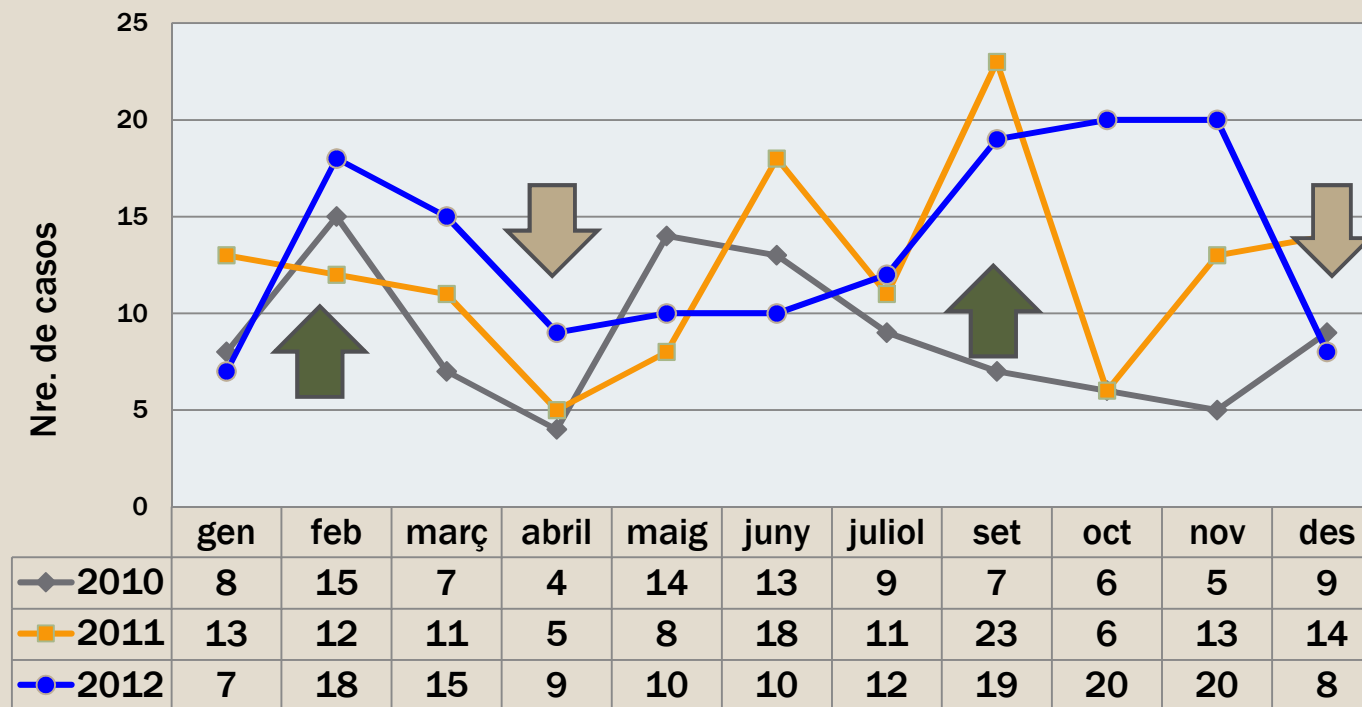
EVOLUCIÓ DELS CASOS PRESENTATS A LA SINDICATURA DES QUE ES VA CREAR

Atenent el nombre de casos totals presentats, el primer que s'ha de destacar és l'augment registrat aquests darrers tres anys (de 97 a 148).

El rècord de casos era de l'any 2003, amb 130 expedients. L'any 2011 es varen superar aquests 130 casos registrats i l'any passat es va tancar amb 148, cosa que dóna una mitjana de 3 a 4 casos per setmana.

DISTRIBUCIÓ MENSUAL DELS CASOS

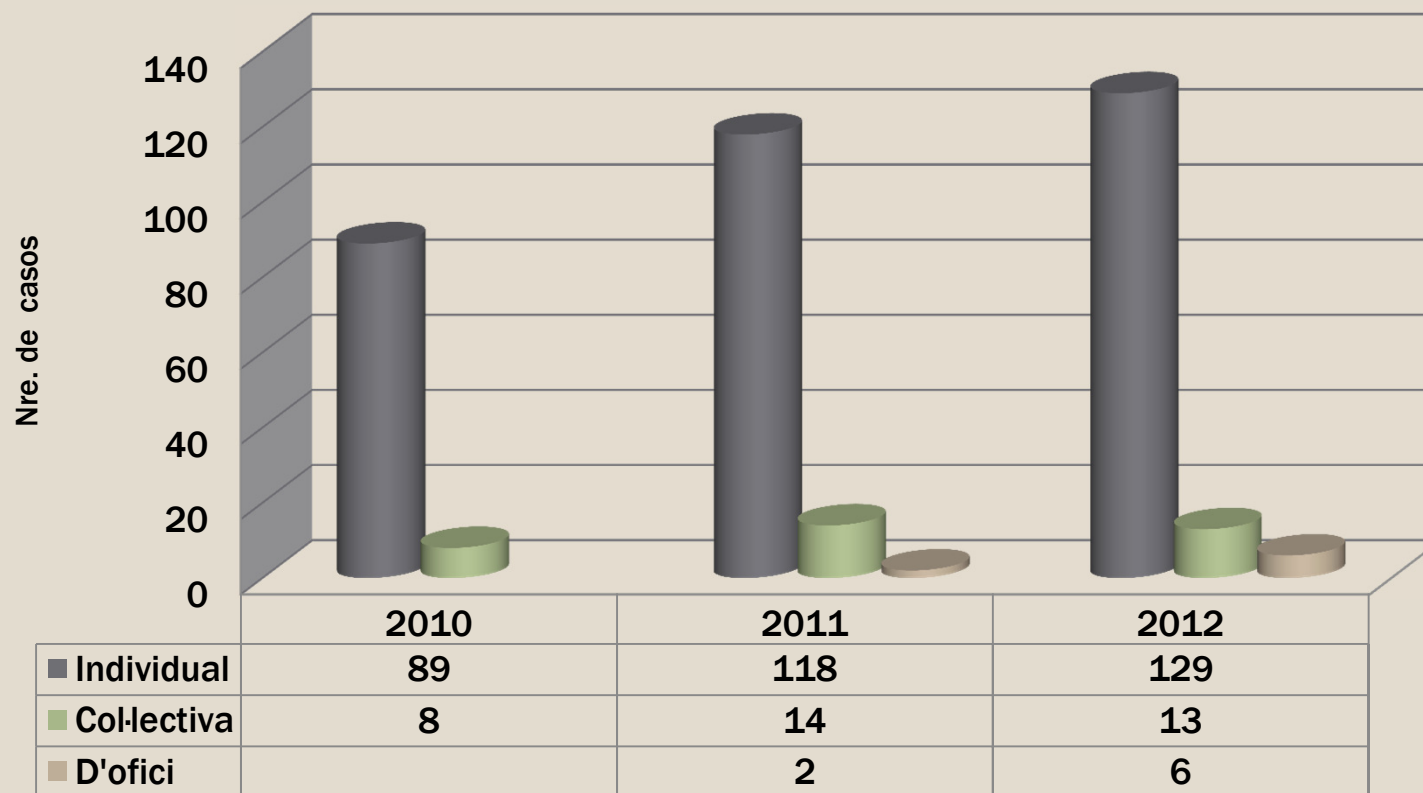

Si miram la distribució mensual, s'observa clarament l'existència de dos períodes amb descens clar de l'activitat: l'un entorn de Pasqua i l'altre per Nadal.

Del gràfic se n'ha eliminat ja el mes d'agost, per tal com no és lectiu i no s'hi registren casos.

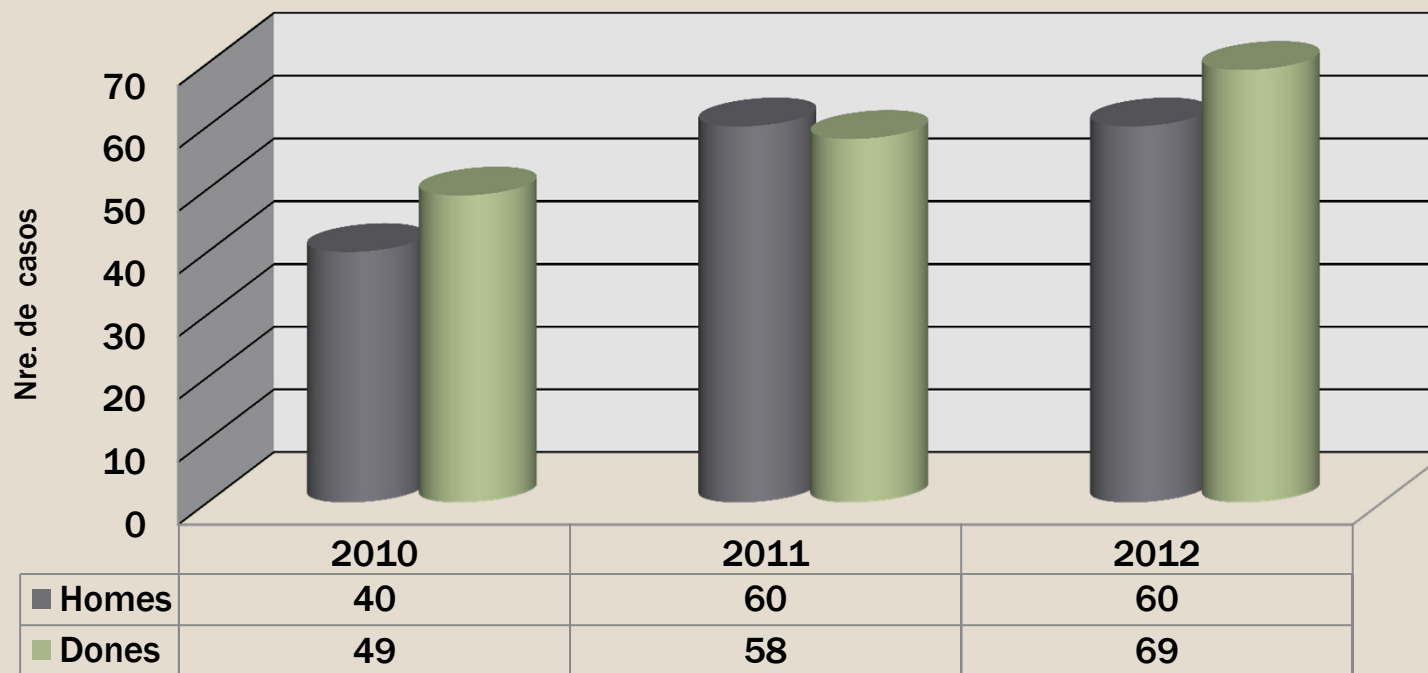
En canvi, els mesos amb més nombre de casos registrats són el febrer, coincidint amb el període d'exàmens, i setembre-octubre, amb l'inici de curs.

CASOS PER TIPUS D'INICIATIVA

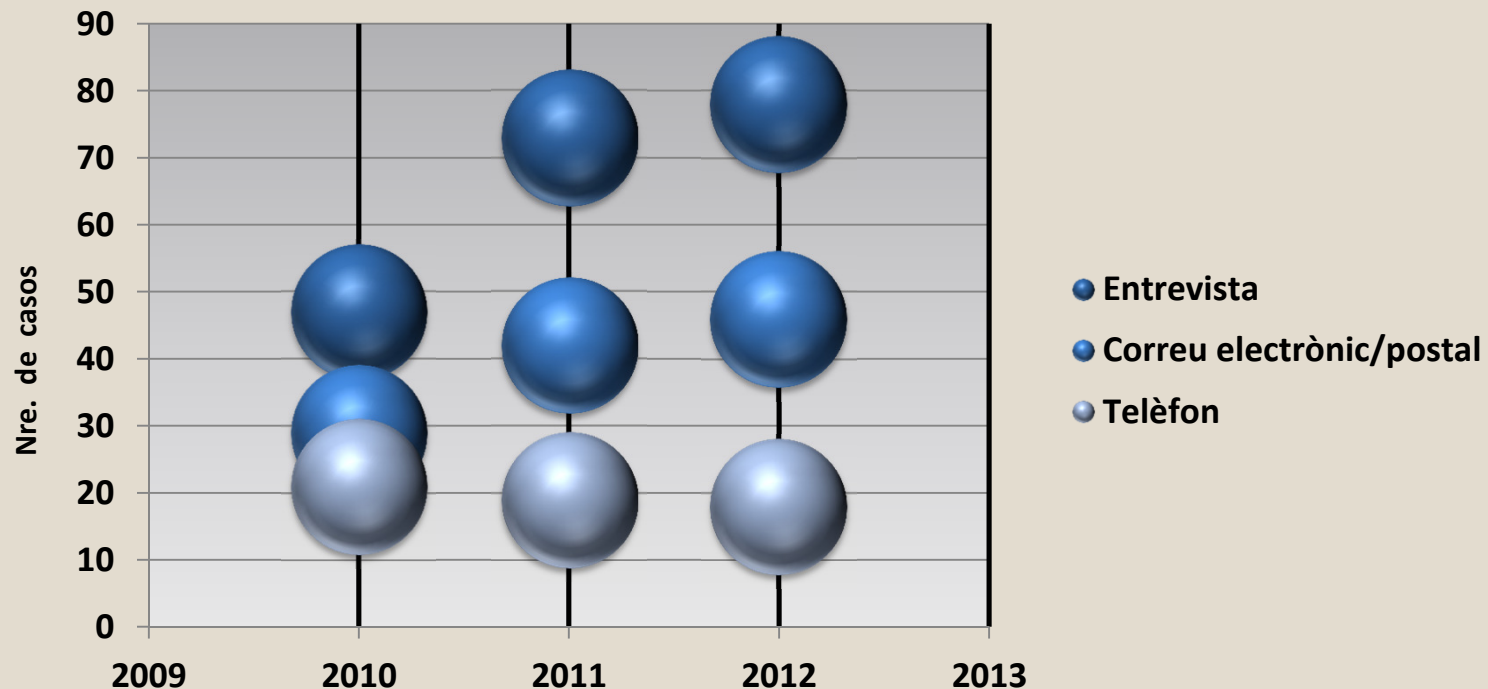
Si atenem el tipus d'iniciativa: individual, col·lectiva o d'ofici, veiem que de forma aclaparadora són persones individuals les que demanen la intervenció de la Sindicatura.

CASOS INDIVIDUALS SEGONS GÈNERE

Dels casos que presenten les persones individuals, observam que tot i estar molt equiparats el nombre d'homes i el de dones, tant l'any 2010 com el 2012 les dones presentaren entre un 6% i un 10% més de casos.

FORMA D'ACCÉS A LA SINDICATURA

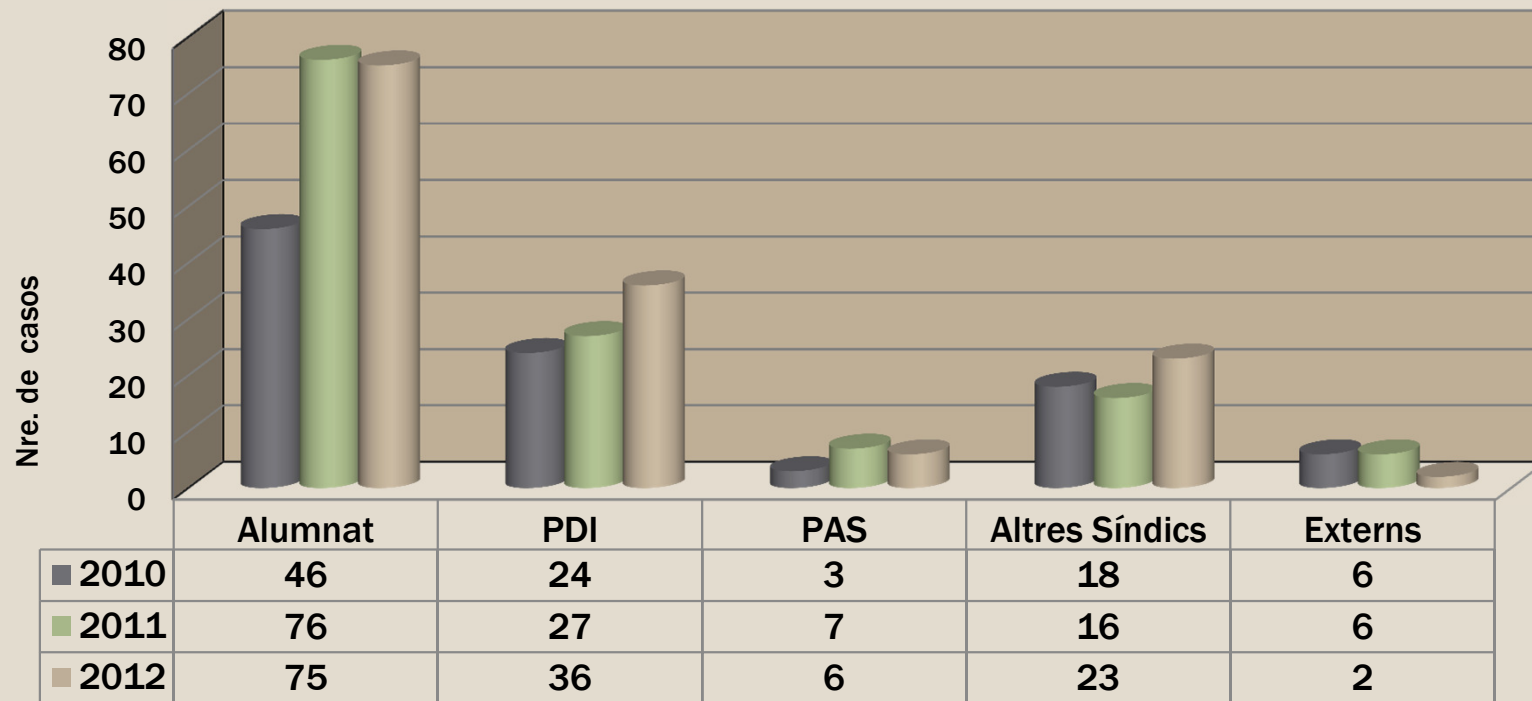

Per la forma d'accés a la Sindicatura, veiem que el mitjà menys utilitzat pels usuaris és el telèfon, que fins i tot ha minvat els darrers dos anys (d'un 24% el 2010 a un 12% el 2012).

El correu electrònic s'ha mantingut al voltant d'un 30% de casos, i és habitual per al professorat i els alumnes que viuen fora de Palma.

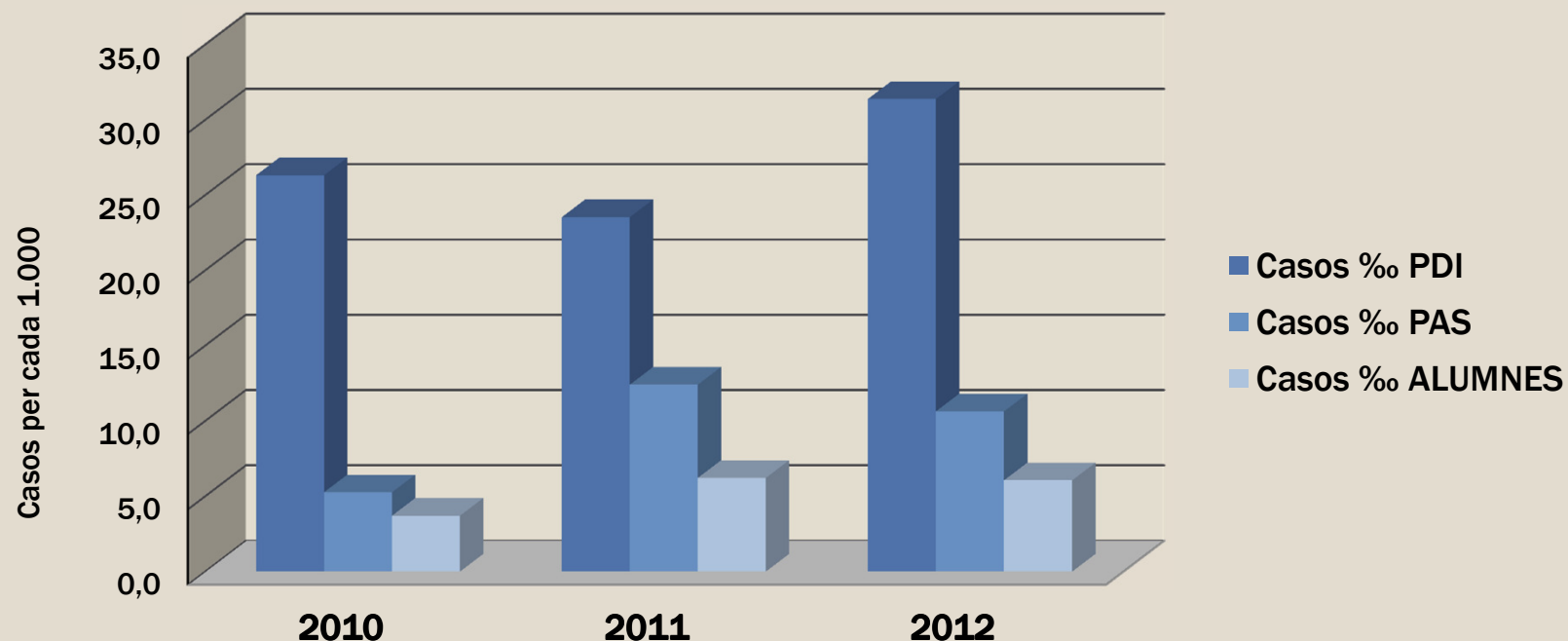
L'augment principal s'ha produït sobretot en la sol·licitud d'entrevista, que superà el 2012 el 54% dels casos.

CASOS SEGONS EL COL·LECTIU QUE FA LA DEMANDA

Si classificam els casos segons el col·lectiu al qual pertany la persona o el grup que planteja la demanda, veiem que, en valors absoluts, són els alumnes els que fan un ús majoritari de la Sindicatura, atès que dupliquen els casos que presenta el PDI i multipliquen per 10 els casos presentats pel PAS.

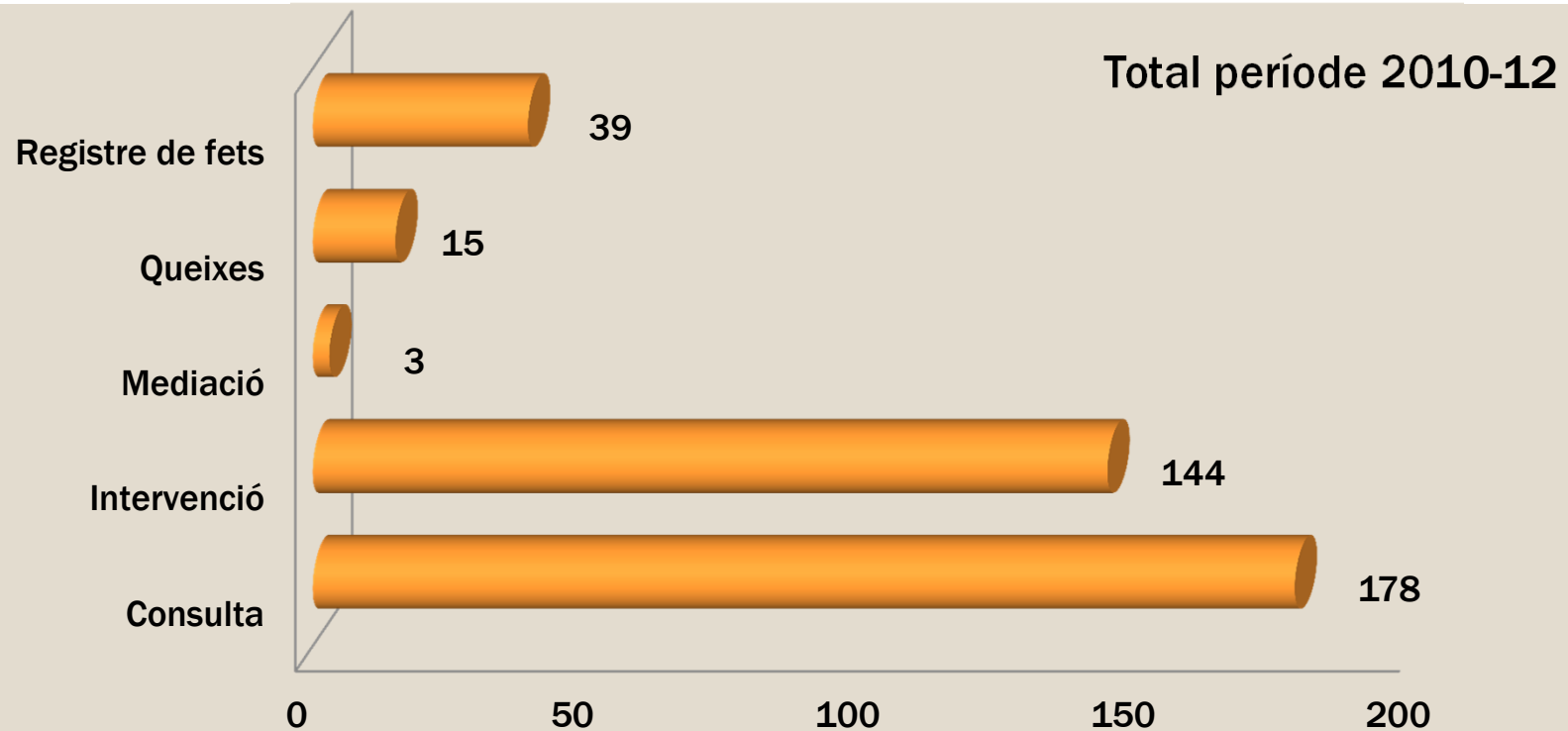
TAXA DE FREQUÈNCIACIÓ PER ESTAMENT (‰)

Ara bé, si calculam el nombre de casos que cada estament ha presentat anualment a la Sindicatura en relació amb la població total del seu estament, veiem que la taxa de freqüentació més alta –expressada en tants per mil– la té el PDI, seguit pel PAS i molt en darrer lloc pels alumnes.

És a dir, per exemple, si miram l'any 2012, mentre només 6 de cada 1.000 alumnes freqüentaren la Sindicatura, varen ser 11 de cada 1.000 persones del personal d'administració i serveis i 32 de cada 1.000 professors els que utilitzaren el servei. Proporcionalment, doncs, a la representativitat que tenen, l'ús relatiu que fan els estaments del PDI i del PAS de la Sindicatura és entre 5 i 2 vegades més alt que el que en fan els alumnes.

CASOS PER PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ

Si atenem finalment el tipus de procediment d'actuació que s'ha sol·licitat a la Sindicatura, veurem que en el conjunt del trienni, en què s'han tractat 379 casos, el gruix majoritari d'actuacions han estat consultes (47%) i sol·licituds d'intervenció (38%).

Convé aclarir que la classificació dels casos no és gens fàcil, ja que un cas que s'inicia amb una consulta pot acabar derivant en una queixa, o a l'inversa. Les dades que es presenten respecten el tipus d'actuació que els interessats demanaven inicialment de la Sindicatura.

Deia que no ens pot sorprendre la quantitat de consultes formulades, un 60% de les quals les fan els estudiants.

Des de l'aprovació el 2010 de l'Estatut de l'estudiant, els defensors universitaris tenen l'obligació d'assessorar els estudiants pel que fa als procediments administratius existents per a la formulació de les seves reclamacions, sens perjudici de les competències d'altres òrgans administratius. Això fa que la Sindicatura atengui moltes consultes relacionades amb procediments que els interessats no saben com tramitar o resoldre, perquè o bé no han trobat ningú que els hagi pogut ajudar o bé desconeixen quins són els seus drets i com poden exercir-los.

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'EDUCACIÓ

20147 *Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari.*

Article 46. *El defensor universitari.*

1. D'acord amb el que estableix la disposició addicional catorzena de la Llei orgànica 6/2001, per vetllar pel respecte als drets i les llibertats dels professors, estudiants i personal d'administració i serveis, davant les actuacions dels diferents òrgans i serveis universitaris, les universitats han d'establir en la seva estructura organitzativa la figura del defensor universitari. Les seves actuacions, sempre dirigides cap a la millora de la qualitat universitària en tots els seus àmbits, no estan sotmeses a mandat imperatiu de cap instància universitària i es regeixen pels principis d'independència i autonomia.

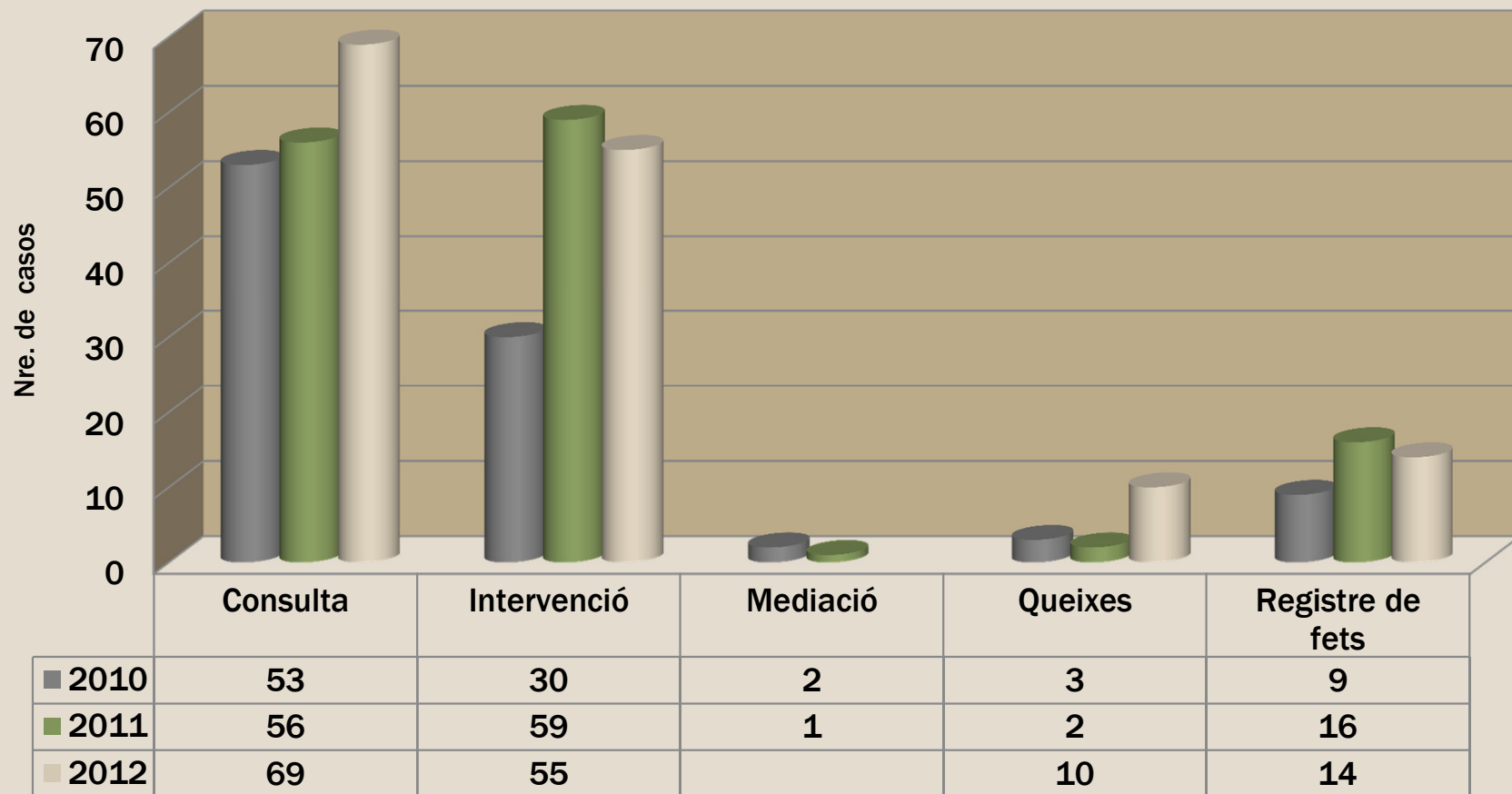
2. Els defensors universitaris poden assumir tasques de mediació, conciliació i bons oficis, conforme al que estableixen els estatuts de les universitats i les seves disposicions de desplegament, promovent especialment la convivència, la cultura de l'ètica, la coresponsabilitat i les bones pràctiques.

3. Els defensors universitaris han d'assessorar els estudiants sobre els procediments administratius existents per a la formulació de les seves reclamacions, sense perjudici de les competències d'altres òrgans administratius.

4. Els estudiants poden acudir al defensor universitari quan sentin lesionats els seus drets i llibertats en els termes establerts pels estatuts de les universitats i les seves disposicions de desplegament.

5. Els estudiants han de col·laborar amb el defensor universitari, individualment o, si s'escau, a través dels seus representants, en els termes i conforme a les vies que estableixin les universitats.

CASOS PER PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ

Això ha fet que el pes majoritari de les consultes i intervencions no només s'hagi mantingut, sinó que s'hagi incrementat durant els dos anys darrers.

Observam també que, tot i haver augmentat, la presentació de queixes formals i els registres de fets per deixar constància de coses que han succeït perquè motivin, si escau, intervencions o recomanacions d'ofici, són encara minoritaris.

Cal advertir, però, que el fet que les «queixes» no siguin importants en termes quantitius no ens ha de fer negligir les raons que les motiven. Ho veurem en parlar de les recomanacions.

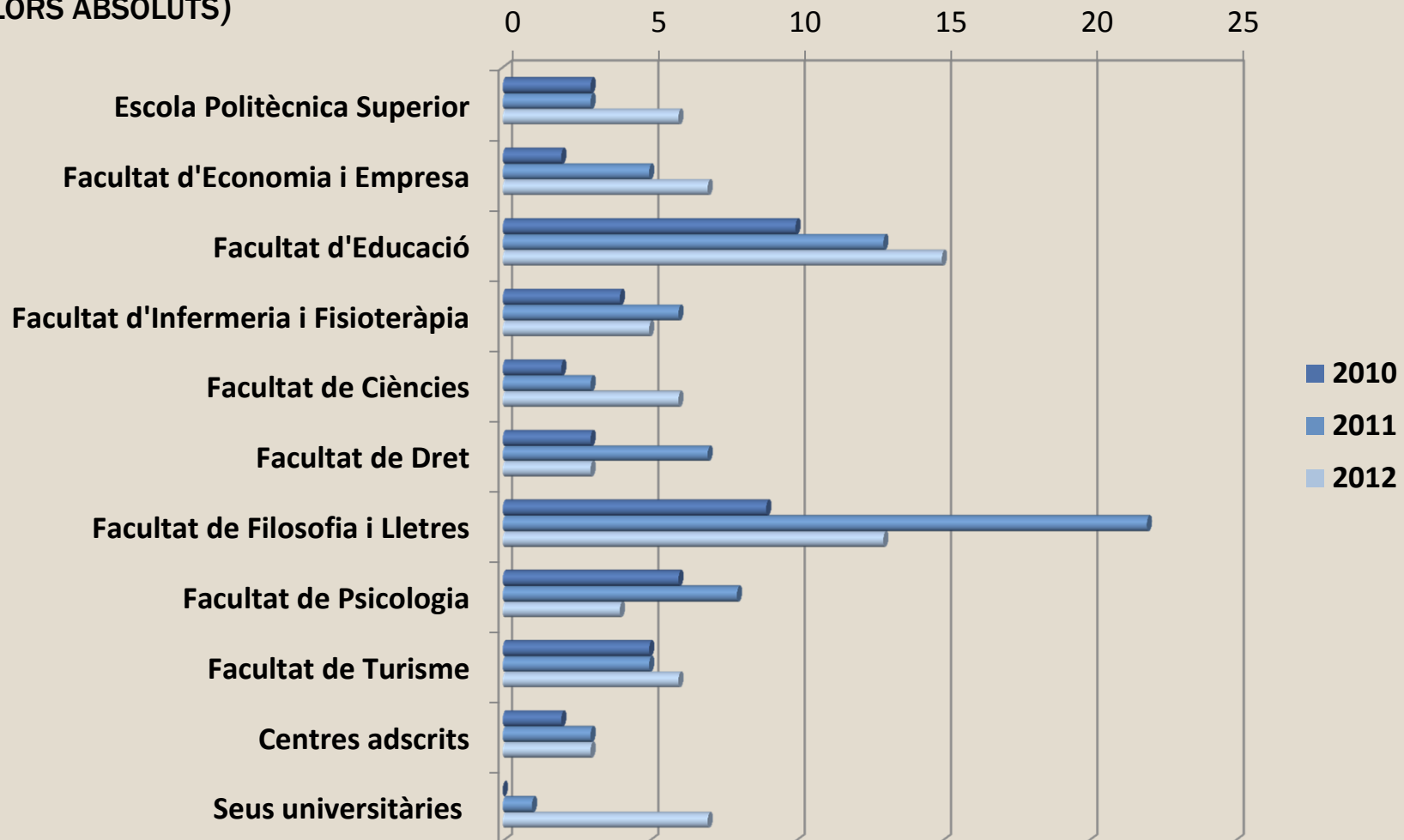
ELS CASOS, PER FACULTATS I ESCOLES

Vull ara mostrar els casos presentats només pel col·lectiu d'estudiants, separant-los per Facultats i Escoles, els centres encarregats de l'organització acadèmica i administrativa dels alumnes i a l'entorn dels quals transcorre bona part de la seva vida universitària.

Si atenem la distribució de casos, en valors absoluts, per facultats, podríem arribar a la conclusió que els alumnes de Filosofia i Lletres concentren prop d'un 60% dels casos, seguits per la Facultat d'Educació, mentre que els alumnes d'altres facultats o escoles viuen una beatífica situació que els allunya de necessitar la intervenció de la Sindicatura.

CASOS PRESENTATS PER ALUMNES I CENTRES

(VALORS ABSOLUTS)

Com tots sabem, el nombre d'estudiants per facultats i escoles no és homogeni, de manera que un indicador més precís per poder comparar els distints centres és calcular quants de casos per cada 1.000 alumnes presenta cada centre.

El gràfic ara és prou diferent. Crec que en primer lloc mostra el grau més alt de dificultat que ha comportat la implantació dels graus als centres que només tenien diplomatures.

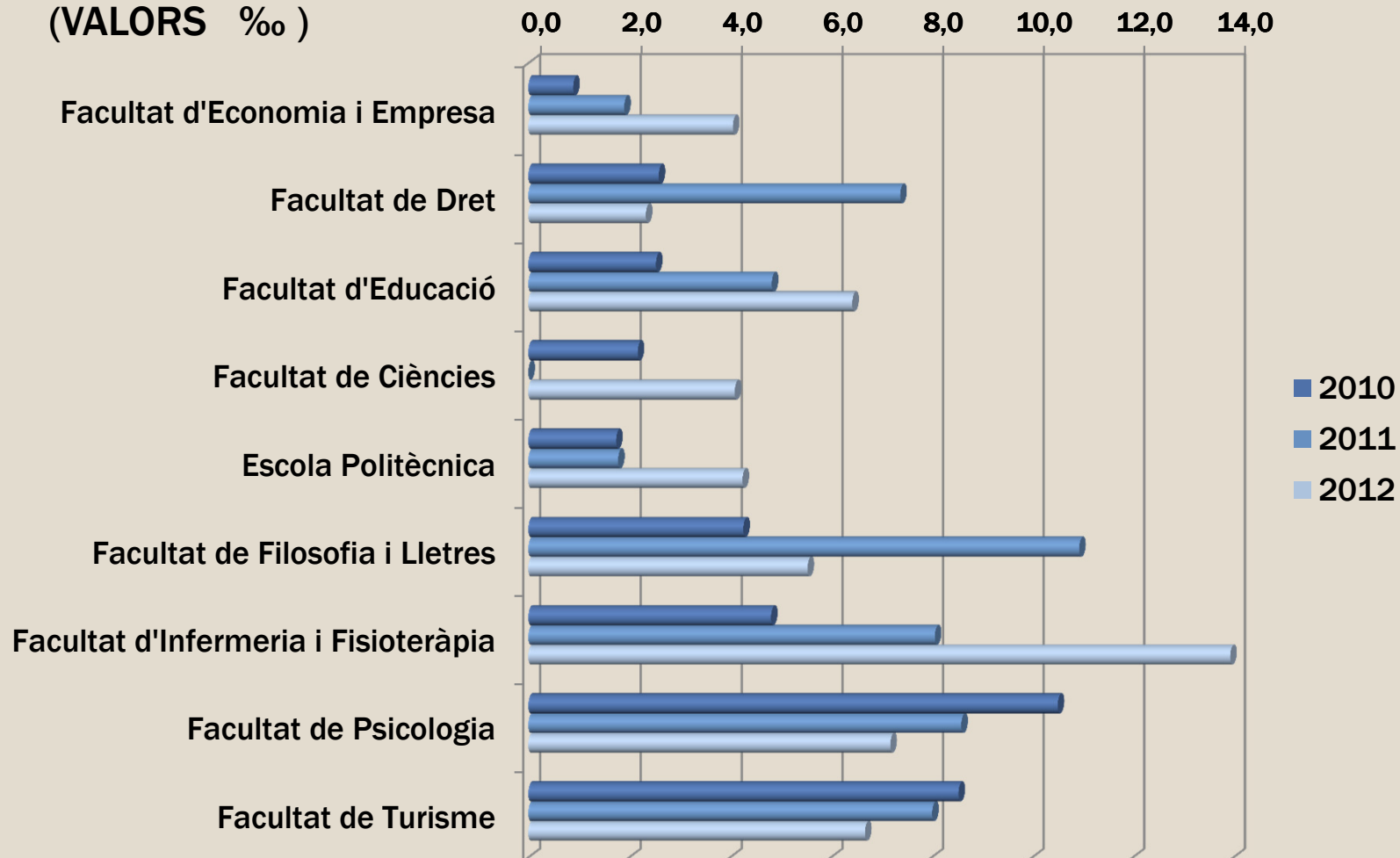
També, el canvi d'estructura d'escola a facultat ha implicat canvis que l'alumnat ha patit.

Altres conclusions, disposant només de dades de tres anys, no serien més que especulacions, i en tot cas, formaran part d'algun altre estudi més a llarg termini.

TAXA DE CONTRIBUCIÓ DELS ALUMNES DE CADA FACULTAT/ESCOLA AL TOTAL

(NOMÉS ALUMNES DE GRAU I LLICENCIATURA)

(VALORS ‰)

TEMÀTICA DELS CASOS

2010

2011

2012

Un cop conegudes a grans trets les principals dades estadístiques (nombre de casos tractats, forma d'accés, casos per col·lectiu, taxa de freqüentació per estament i casos per procediments d'actuació), es fa necessari espigolar una mica i analitzar les dades a fi de poder contestar la pregunta que sempre desperta més curiositat: *De què es queixa, la gent?*

Pensem que la resposta a aquesta pregunta assenjala els assumptes que la comunitat universitària viu com a més problemàtics, amb independència que els òrgans de govern de la Universitat comparteixin o no aquesta impressió, trobin justa la queixa o trobin esbiaixada la importància que s'hi dóna.

L'anàlisi temàtica ve a ser una mena de radiografia de l'estat de salut dels drets a la nostra institució, des del punt de vista almenys dels seus membres. No té més que un valor indicatiu, però cal prestar-hi atenció perquè, tant si volem com si no, aquesta és la percepció que en té una part del nostre col·lectiu.

Pel que acabam de dir, és obvi que una de les tasques més difícils i alhora més importants del tractament estadístic dels casos que duu la Sindicatura és classificar-los per tema.

Una de les qüestions recurrents a les reunions de Síndics de les distintes xarxes és veure com es poden anar homogeneïtzant les categories de temes a fi de poder fer una anàlisi comparativa entre universitats i poder adoptar línies de recomanacions conjuntes.

Ateses la gran variabilitat de temes i les distintes denominacions amb què les sindicatures els classifiquen, el grup d'universitats G9 va acordar d'agrupar els temes dins cinc grans grups temàtics, que anomenam «famílies». Podem veure les famílies i els seus subtipus a l'esquema següent.

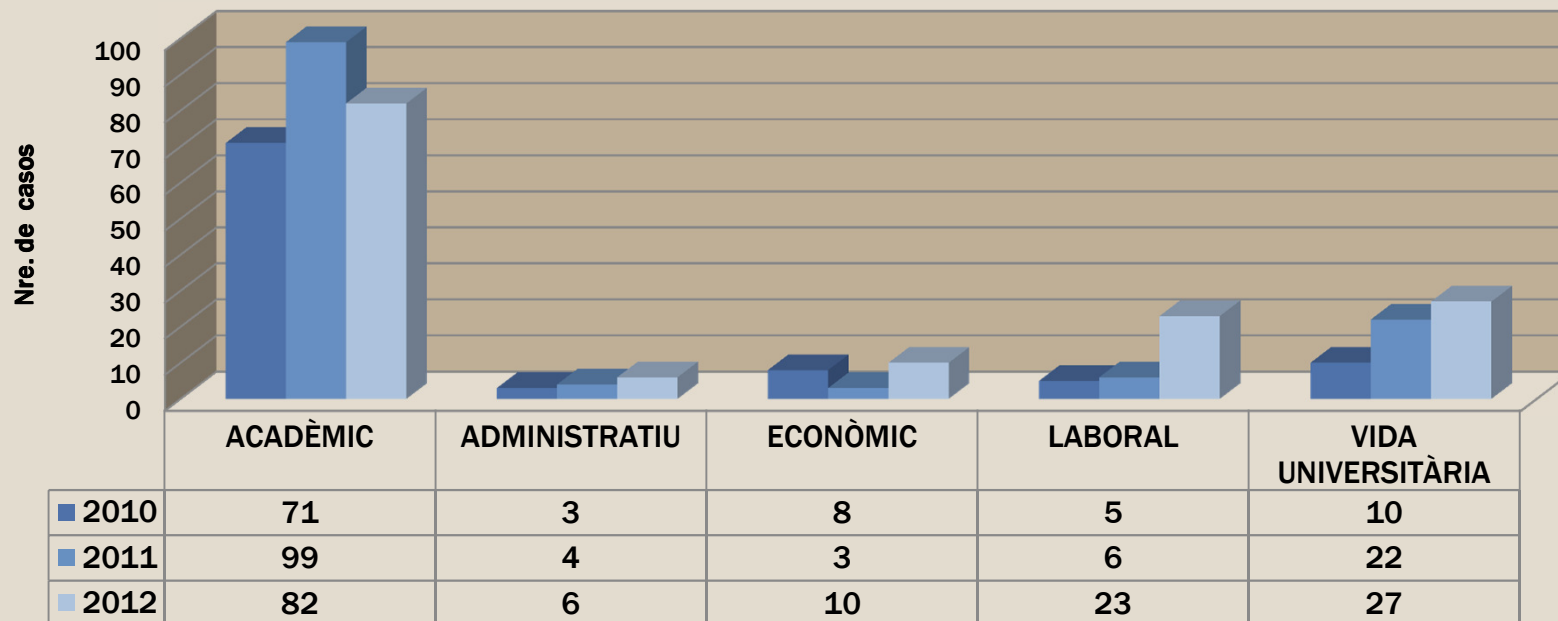
AGRUPAMENT PER GRANS GRUPS TEMÀTICS (*FAMÍLIES*)

Aquesta és la classificació que hem adoptat per organitzar la base de dades informatitzada que estam dissenyant dins el projecte TIC que hem comentat abans i gràcies a la qual, en estar disponible, podrem fer una explotació històrica de les dades estadístiques i assenyalar, si escau, l'existència de tendències, millores o recurrència de les recomanacions, etc.

Val a dir també que la classificació temàtica sempre contindrà un grau de subjectivitat, atès que sovint els casos presenten matisos que permeten classificar-los dins diverses temàtiques i s'ha d'optar per una de sola. Així, per exemple, una queixa sobre la denegació d'una beca (que afectaria la «família» Econòmica) acaba revelant l'existència d'un problema amb les dates del tancament d'actes, per la qual cosa el cas es classifica dins la «família» Acadèmica; o una reclamació sobre l'assignació d'un despatx que topa amb decisió administrativa acaba mostrant-se com un problema de relacions interpersonals que no res té a veure amb l'àmbit administratiu. Son només exemples perquè es vegi que de vegades els casos no són bons de classificar.

CASOS PER GRANS GRUPS TEMÀTICS (FAMÍLIES)

Si aplicam aquest agrupament per *famílies* als casos de 2010, 2011 i 2012, en traiem una primera conclusió evident. El gruix de casos que tracta la Sindicatura té a veure amb decisions que es prenen en l'àmbit d'ordenació acadèmica o de professorat. Aquest és el principal motiu pel qual sovint el Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica, fins a finals de 2012, també de Professorat, és el que rep un nombre més alt de recomanacions de la Sindicatura. En segon ordre d'importància, el gràfic ens permet identificar l'existència d'un segon grup de conflictes englobats entorn del que hem anomenat Vida universitària. Ho comentarem tot seguit. No tenim temps en aquesta exposició d'entrar a fons en la distribució estadística de les temàtiques. Però sí que en podem veure els trets més rellevants.

A la taula tenim tots els casos agrupats per famílies i temes amb expressió del pes relatiu que representen dins cada branca temàtica i sobre el total general.

A grans trets, es pot veure clarament que el 2010 i el 2011 els temes que concentraren el 73% dels casos plantejats a la Sindicatura tingueren a veure amb la família Acadèmica, i dins aquesta, els processos d'avaluació suposaren entre el 42% i el 45% dels casos d'aquest gran grup.

La segona família temàtica en importància, encara que a gran distància de la primera, és la que hem anomenat Vida universitària, que ha triplicat el volum entre 2010 i 2012 i representa ja prop del 18% dels casos anuals de la Sindicatura.

Dins aquesta família, entre un 40% i un 58% dels casos tenen a veure amb conflictes sorgits en l'àmbit de les relacions personals, no sempre de caire laboral, entre el PDI o el PAS, i també, entre els mateixos alumnes.

Després d'haver vist grosso modo les principals «famílies» temàtiques, vull finalment detenir-me breument en el conjunt de casos més rellevants de cada una i en algunes de les recomanacions genèriques que s'han fet i que ens poden servir de reflexió.

FAMÍLIA	TEMÀTICA	Valors absoluts			%/ total família			%/ total casos		
		2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
ACADÈMICA	Avaluació acadèmica	30	41	37	42,3	41,8	45,1	30,9	30,6	25,0
	Docència	12	5	11	16,9	5,1	13,4	12,4	3,7	7,4
	Matrícula/permanència/accés	5	12	16	7,0	12,2	19,5	5,2	9,0	10,8
	Normativa	3	3	4	4,2	3,1	4,9	3,1	2,2	2,7
	Plans d'estudis /reconeixements	8	18	12	11,3	18,4	14,6	8,2	13,4	8,1
	Postgrau /Doctorat / formació contínua	11	16	2	15,5	16,3	2,4	11,3	11,9	1,4
	Altres	2	3		2,8	3,1	0,0	2,1	2,2	0,0
			71	98	82	100,0	100,0	100,0	73,2	73,1
ADMINISTRATIVA	Administració electrònica		1	1	0,0	20,0	16,7	0,0	0,7	0,7
	Publicitat/informació/terminis				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Responsabilitat administrativa	3	2	5	100,0	40,0	83,3	3,1	1,5	3,4
	Altres		2		0,0	40,0	0,0	0,0	1,5	0,0
		3	5	6	100,0	100,0	100,0	3,1	3,7	4,1
ECONÒMICA	Beques i ajudes	4	1	9	50,0	33,3	90,0	4,1	0,7	6,1
	Preus públics	4	2		50,0	66,7	0,0	4,1	1,5	0,0
	Altres			1	0,0	0,0	16,7	0,0	0,0	0,7
		8	3	10	100,0	100,0	100,0	8,2	2,2	6,8
LABORAL	Conciliació vida familiar/laboral	1	2	6	20,0	33,3	25,0	1,0	1,5	4,1
	Concursos/ oposicions	3	4	8	13,6	30,8	33,3	3,1	3,0	5,4
	Llocs de treball / retribucions			10	0,0	0,0	41,7	0,0	0,0	6,8
	Altres	1			20,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
		5	6	24	100,0	100,0	100,0	5,2	4,5	16,2
VIDA UNIVERSITÀRIA	Drets i discriminacions	1	2	3	10,0	9,1	11,5	1,0	1,5	2,0
	Inclusió/exclusió social	2	6	1	20,0	27,3	3,8	2,1	4,5	0,7
	Relacions laborals/interpersonals	4	9	15	40,0	40,9	57,7	4,1	6,7	10,1
	Serveis i campus	1	4	2	10,0	18,2	7,7	1,0	3,0	1,4
	Altres	2	1	5	20,0	4,5	19,2	2,1	0,7	3,4
		10	22	26	100,0	100,0	100,0	10,3	16,4	17,6
TOTALS		97	134	148				100,0	100,0	100,0

**CASOS I RECOMANACIONS.
FAMÍLIA: ACADÈMICA**

Ja hem dit que la família Acadèmica concentra el 70% dels casos i, dins aquesta, els tres temes clau són l'avaluació, l'anul·lació de matrícula i els reconeixements/adaptacions.

En relació amb l'avaluació, no hem de pensar que són només els estudiants els qui plantegen consultes o queixes sobre aquesta matèria; també els professors han acudit a la Sindicatura per aquest assumpte, i és que la implantació del l'espai europeu d'educació superior ha provocat molts de canvis que no sempre han estat prou ben entesos o aplicats en l'àmbit docent i d'avaluació.

D'una banda, els professors hem vist envair un dels nostres territoris més íntims, com era l'elaboració del «programa» o de l'examen.

De l'altra, els alumnes han vist desaparèixer, a la UIB, les convocatòries, i amb aquestes l'opció sempre real d'aprovar tota l'assignatura al setembre.

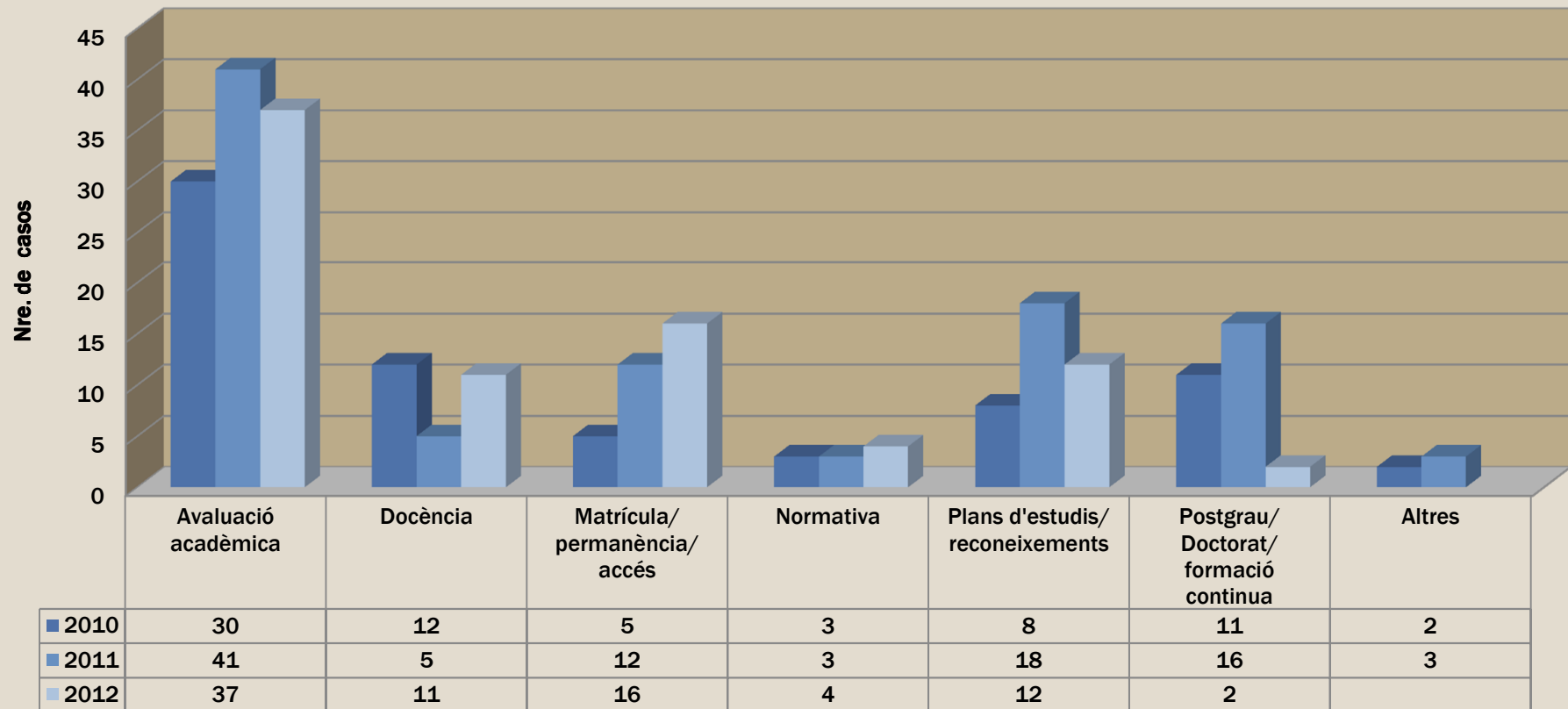
Entremig, la proliferació de tota mena de normatives acadèmiques dictades de forma aclaparadora els darrers cinc anys, seguint el ritme també incessant de producció normativa estatal.

Hem conviscut amb dos reglaments acadèmics, l'un per aplicar als plans antics i l'altre als graus; hem regulat les guies docents, les pràctiques externes, els treballs de fi de grau, el pes màxim de determinats elements d'avaluació, la forma de calcular l'expedient acadèmic, el règim de permanència, el reconeixement de crèdits.

No ens pot sorprendre que més d'un hagi viscut amb desconcert aquests anys d'implantació del sistema Bolonya.

En el tema de l'avaluació, la desaparició de l'examen, el clàssic, el de tota la vida, ha donat pas a l'aparició d'un ampli conjunt d'eines i d'elements d'avaluació amb què es pretén que el professorat sigui més «objectiu», però que en realitat han aconseguit augmentar la discrecionalitat tècnica dels professors, cosa per altra banda impossible d'evitar si és que es vol avaluar alguna cosa més que el resultat.

CASOS PER TEMÀTICA. FAMÍLIA ACADÈMICA

CONSULTES/QUEIXES SOBRE AVALUACIÓ. EXEMPLES

- Pes dels elements d'avaluació (elements > 70%)
- Caràcter «no recuperable» d'alguns elements
- Aplicar criteris diferents dels marcats a la guia docent
- No especificar criteris ni pes a la guia docent, sinó a Campus Extens, i canviar-los durant el curs
- Modificar les qualificacions publicades a Campus Extens
- No publicar les qualificacions de tots els elements d'avaluació
- No publicar les qualificacions més que dels aprovats
- Tancar actes sense fer revisió
- No permetre la revisió de tots els elements d'avaluació
- No permetre l'accés als informes dels centres de pràctiques
- Abaixar la nota durant la revisió
- No presentar-se a l'examen
- Substitució del professor durant l'examen (impossibilitat de resoldre dubtes)
- Pèrdua d'exàmens o d'altres elements d'avaluació
- Suspens pel motiu de sospitar còpia de l'examen, sense proves
- Denegació del dret a ser examinat per un tribunal

Alumnes

La major part d'aquestes consultes i queixes que plantegen els alumnes es poden resoldre acudint al Reglament acadèmic, parlant amb el professor o amb el director del seu departament. D'altres requereixen recordar que malgrat que no aparegui especificat al Reglament acadèmic, el Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari, serveix per aclarir alguns dubtes que ens puguin sorgir. Així, per exemple, a l'article 28 especifica que els estudiants poden sol·licitar avaluació davant un tribunal d'acord amb les condicions i la regulació que disposin les universitats; a l'article 30, que:

- els estudiants han de tenir accés als seus propis exercicis els dies següents a la publicació de les qualificacions de les proves d'avaluació realitzades;
- els estudiants han de rebre les oportunes explicacions orals sobre la qualificació rebuda de part dels professors que els hagin qualificat o del coordinador de l'assignatura;
- els estudiants avaluats per tribunal tenen dret a la revisió dels seus exercicis davant aquest tribunal;
- el període de revisió ha de finalitzar *abans* que el que hagi establert la Universitat per a la publicació i el tancament d'actes;
- en qualsevol cas, a més, la revisió és personal i individualitzada, i adaptada, si escau, a les necessitats específiques dels estudiants amb discapacitat.

Davant l'exhaustivitat de la norma, no sembla necessari fer cap recomanació, si no és recordar l'existència de la mateixa norma i la necessitat que sigui respectada.

CONSULTES/QUEIXES SOBRE AVALUACIÓ. EXEMPLES

Professorat

- Pes en l'avaluació de l'assistència a classe
- Sospita de frau en l'avaluació
- Obtenció no autoritzada d'una còpia de l'examen
- Gravació de la revisió d'exàmens dels alumnes
- Venda d'exercicis resolts
- Vulneració del codi deontològic durant les Pràctiques externes

Ara bé, crec que convindria reflexionar entorn dels límits de l'avaluació contínua, de la possibilitat real d'aplicar-la a determinades mides de grup d'aula i de la necessitat de racionalitzar el procés d'avaluació perquè sigui transparent i intel·ligible i transmeti la impressió al que t'hi sotmet que, a més de ser capaç de verificar els teus coneixements, és just i proporcional a l'esforç que ha estat necessari realitzar.

Per la seva banda, les consultes, més que queixes, plantejades pel professorat sobre el tema Avaluació es concreten entorn de dubtes ètics que sorgeixen davant comportaments poc ortodoxos de determinants alumnes, com ara la sospita de frau en l'avaluació, l'obtenció il·legítima de còpies d'exàmens, les gravacions no autoritzades o la vulneració del codi deontològic durant les pràctiques. És possible suspendre per mostrar la reprovació a aquestes conductes? Aquestes conductes, tenen alguna via per ser sancionades?

QUÈ SE'N SAP, DEL RÈGIM DISCIPLINARI DELS ESTUDIANTS? EL DECRET DE 1954

He dit a l'inici de la meua intervenció que l'estament d'alumnes no està sotmès, com ho està el PAS o el PDI, a un règim sancionador aprovat, com exigeix la Constitució, per llei. És un debat recurrent entre els juristes si pot ser aplicat o no el Decret de 8 de setembre de 1954 pel qual s'aprova el Reglament de disciplina acadèmica dels centres oficials d'ensenyament superior i d'ensenyament tècnic dependents del Ministeri d'Educació Nacional, en tots aquells aspectes que no s'oposin clarament a una norma posterior.

Aquest decret va ser dissenyat principalment per controlar l'ordre públic a les universitats i està inspirat en un reial decret d'1 de gener de 1906.

Sembla clar que les dues normes varen ser elaborades en un marc preconstitucional i, per tant, han esdevingut normes insatisfactòries per regular la qüestió disciplinària a la nostra societat democràtica, especialment perquè protegeixen béns jurídics molt allunyats de la realitat social i acadèmica actual.

Aquest decret, tot i que no ha estat expressament derogat, inspira una filosofia que entra en contradicció amb la Constitució espanyola de 1978 i amb moltes de les lleis que n'emanen o s'hi inspiren. Sobre la necessitat de derogar el decret de 1954 es va pronunciar el Defensor del Poble el 1990 i ho va reiterar en la seva recomanació de 3 de juliol de 2008.

Malgrat tot, el dia d'avui continuam sense cap mena de norma amb rang jurídic suficient que hagi substituït el Decret de 1954 i regulat d'acord amb els principis constitucionals la disciplina en el si de la institució universitària, tal com pretenia l'esborrany de la Llei de convivència i disciplina acadèmica en l'ensenyament universitari que va ser presentat la passada legislatura però que no va veure la llum.

Que no tinguem una norma que aprovi un reglament de disciplina universitària emparat en els principis constitucionals, no és motiu perquè dins les institucions universitàries els seus òrgans de govern no actuïn sempre aplicant totes aquelles mesures que afavoreixin o estimulin la convivència universitària o desenvolupant –com tenen potestat per fer en virtut de la seva autonomia– un reglament disciplinari o un codi ètic que aconseguixi el compromís de tots per treballar en l'obtenció d'un entorn saludable des del punt de vista de les relacions humanes.

LA MATÈRIA DISCIPLINÀRIA NO ÉS NECESSÀRIAMENT SANCIONADORA. LA NECESSITAT D'UN CODI ÈTIC

Vull insistir en una idea ja exposada en diverses de les resolucions: segons el meu parer, no és cert que qualsevol actuació normativa en matèria disciplinària s'hagi de plantejar en un àmbit estrictament i exclusivament sancionador, i encara menys en un centre educatiu que pretén formar integralment persones socialment responsables. És així que aquesta Sindicatura ha recomanat la creació d'un codi ètic que impliqui i comprometi tots els membres de la comunitat universitària i reculli els principis que n'han de regir la conducta.

El raonament és senzill, no disposam de llei sancionadora o de reglament, però tampoc no ho necessitam. La comunitat universitària pot dotar-se a si mateixa d'un codi de convivència que sigui encara més efectiu que qualsevol llei o reglament.

FOMENTAR LA CONVIVÈNCIA I EL RESPECTE A LES NORMES, A LES PERSONES I A LA INSTITUCIÓ ÉS DEURE DE TOTS

Fomentar la convivència, el respecte a les normes legals, a les persones i a la institució universitària ha de ser quelcom més que un *desideratum* recollit al Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel que s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari. És el nostre parer que l'absència d'un règim disciplinari de caràcter sancionador amb rang de llei estatal no pot servir per emparar i deixar dins la impunitat conductes que són del tot reprovables al si d'una comunitat universitària.

Potser és cert que no disposam d'aquesta normativa, però tenim el seny i el sentit comú suficient per comprendre que farem un trist favor a la formació integral dels nostres estudiants si permetem que un comportament poc íntegre i honorable quedi sense reprovació dins la nostra comunitat.

La transformació progressiva de l'Administració universitària en una part cada cop més burocratitzada de l'Administració pública, amb un seguit de decrets, ordres, acords normatius, reglaments, terminis, formularis i procediments canviants, etc., està produint dins la nostra institució un efecte pervers, contrari totalment al lloable fi per al qual cadascun d'aquests procediments burocràtics –en general– ha estat impulsat.

Ens hem avesat tant a veure que sempre existeix una norma que fixa sense possibilitat d'error totes i cadascuna de les passes que hem de fer per fer qualsevol cosa (guia docent, horaris, reconeixement de crèdits, etc.), que de vegades sembla que, especialment el professorat, hagi perdut de vista el sentit últim de la tasca educativa que els poders públics li han confiat, una tasca que de vegades inclou haver d'indicar als alumnes, si no als companys, quins comportaments no són correctes o no poden ser tolerats perquè falten a un codi ètic que hauria de ser comú i explícit.

És parer d'aquesta Sindicatura que amb independència que l'Administració pública competent aprovi o no un marc disciplinari i sancionador en el qual estiguin tipificades les conductes que es considerin susceptibles d'alterar de forma lleu, greu i molt greument l'ordre intern de la Universitat, seria bo que la mateixa Universitat es dotàs d'un codi ètic, entès com una mena de model en el qual es pogués inspirar la conducta de tots els membres de la comunitat universitària.

Si no, el mateix reial decret que aprova l'Estatut de l'estudiant universitari dóna la possibilitat a l'article 45 que les universitats creïn comissions de coresponsabilitat que, sense capacitat sancionadora, puguin fer propostes que incorporin les seves reflexions al discurs públic.

- **Necessitat de disposar d'un codi ètic aprovat pel conjunt de la comunitat universitària**

Del foment de la convivència activa i coresponsabilitat universitària

Article 44. *Foment de la convivència.*

Correspon al rector de cada universitat adoptar les decisions relatives al foment de la convivència i el respecte a drets i deures dels membres de la comunitat universitària.

Article 45. *Coresponsabilitat universitària.*

1. Cada universitat pot crear en els seus centres comissions de coresponsabilitat, constituïdes per professorat, estudiants i personal d'administració i serveis.
2. Aquestes comissions tenen com a objecte l'anàlisi, el debat, la crítica i la formulació de propostes sobre totes les qüestions que per les seves implicacions ètiques, culturals i socials permetin a la comunitat universitària realitzar aportacions al discurs públic sobre aquestes i també sobre les que afectin la universitat mateixa com a espai d'aprenentatge i convivència i la seva relació amb la comunitat. En cap cas aquestes comissions tenen caràcter sancionador.

El darrer assumpte de matèria acadèmica sobre el qual la Sindicatura ha fet recomanacions és sobre el procediment d'anul·lació de matrícula.

- L'actual procediment de matrícula es fa íntegrament a través d'UIBdigital, de manera que aquells que voluntàriament desitgen adquirir els serveis que ven la Universitat a preus públics aprovats pel Govern ho han de fer, per decisió de la UIB, mitjançant una compra electrònica.
- Per altra banda, els imports de matrícula que percep la Universitat tenen naturalesa d'ingressos econòmics, no tributaris.
- Per tant, és plenament aplicable al procés la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic. Perquè s'ha d'aplicar a l'Administració pública sempre que aquesta actuï com a prestadora de serveis de la societat de la informació i obtingui ingressos econòmics per haver-ne prestat.

- En virtut dels drets que tenen els usuaris que contracten serveis per mitjans electrònics, els estudiants haurien de disposar d'un mínim de 7 dies per anul·lar totalment o parcialment sense cap cost i sense cap motiu la seva matrícula. Un dret que tenen reconegut a la major part de les universitats espanyoles.
- Tenim, però, que el procediment establert a la UIB compromet amb un sol clic, quan acaba el tràmit electrònic, a pagar, passi el que passi, allò que l'estudiant ha marcat, sense preveure la possibilitat d'equivocar-se o de modificar un sol crèdit.
- Per altra banda, s'han incrementat espectacularment els casos d'alumnes que sol·liciten modificar la composició de la seva matrícula un cop iniciat el curs acadèmic, normalment, per donar-se de baixa d'assignatures.

QUEIXES SOBRE L'ANUL·LACIÓ DE MATRÍCULA

- Procediment de matrícula excessivament rígid que no atorga el període mínim de 7 dies que la llei fixa com a obligatoris per anul·lar la contractació de serveis que s'adquireixen per mitjans electrònics (Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i del comerç electrònic)
- El Reglament acadèmic no distingeix anul·lació total d'anul·lació parcial
- Les causes tipificades són ambigües o no s'apliquen
- No es distingeixen clarament els efectes acadèmics i els econòmics de l'anul·lació
- *Acord normatiu 9094, del dia 5 de juny de 2009, pel qual s'aprova el Reglament acadèmic de la Universitat*
- **Article 9. Anul·lació total o parcial**
 - b) Modificació sobrevinguda i important de les condicions laborals o familiars de l'estudiant.

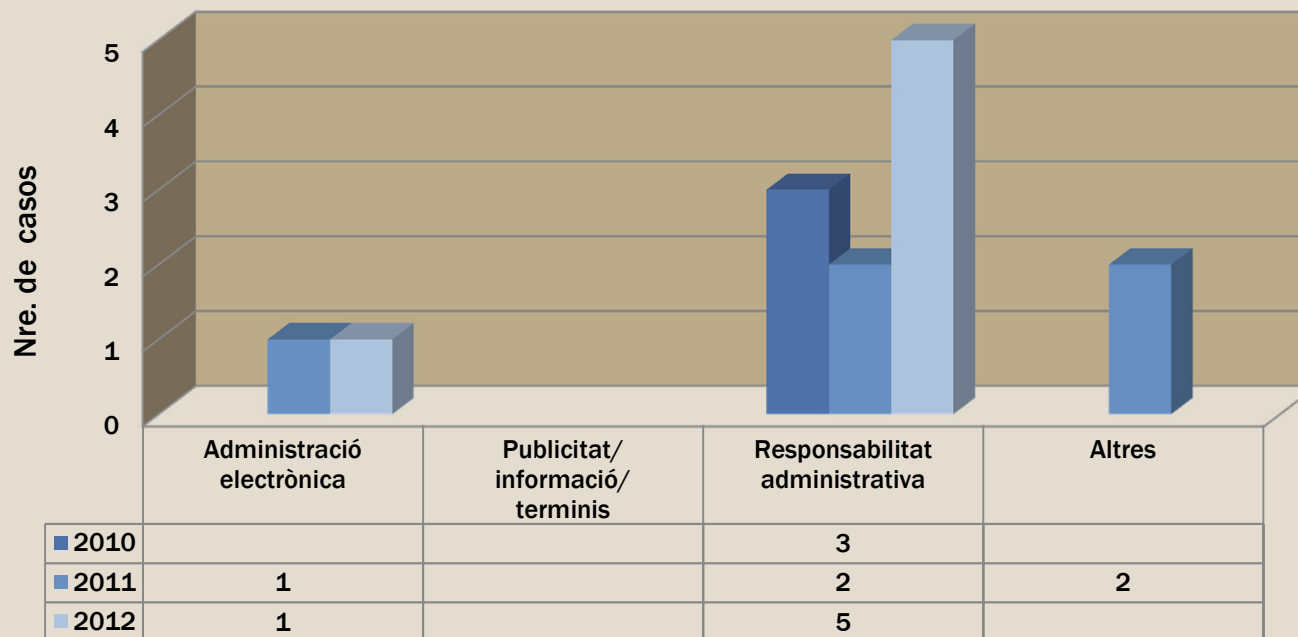
Els casos d'alumnes amb dificultats econòmiques també han crescut desmesuradament, i resulta difícil d'entendre que la Universitat no hagi fet un esforç per interpretar de forma generosa l'apartat b) de l'article 9 del procediment, on diu que és causa d'anul·lació (total i parcial) i de devolució de l'import la modificació sobrevinguda i important de les condicions laborals o familiars de l'estudiant. Són ja molts els casos documentats a la Sindicatura d'alumnes que demanen anul·lar assignatures després d'haver aconseguit feina, o d'altres que no poden fer front al pagament fraccionat per haver perdut la feina. En tots els casos la Universitat és inflexible: «No m'expliqui la seva vida, vostè es va comprometre a fer tantes assignatures, i tant si les pot fer com si no, les ha de pagar, i si no les paga, les quedarà a deure, i si les queda a deure, mai més no podrà fer res en aquesta universitat fins que no pagui.»

ACOSTAR LA UIB A LA REALITAT ECONÒMICA DELS ESTUDIANTS I DE LES SEVES FAMÍLIES

La recomanació en aquest cas és genèrica i molt simple: no podem continuar ignorant la situació de crisi econòmica que viu la societat que servim. Si pensam que la norma no permet una interpretació més generosa, doncs serà necessari canviar-la per poder adaptar la permanència a la Universitat no només als crèdits superats, sinó també a la realitat laboral i econòmica dels estudiants que acollim i de les seves famílies.

**CASOS I RECOMANACIONS.
FAMÍLIA:
ADMINISTRATIVA**

CASOS PER TEMÀTICA. FAMÍLIA ADMINISTRATIVA

El grup temàtic de família Administrativa representa només entre un 3% i un 4% dels casos. Malgrat que tinguin una rellevància estadística molt baixa, hi ha casos que han resultat especialment greus per als afectats.

El gruix de casos es concentren sota l'epígraf «responsabilitat administrativa», i algun altre en «administració electrònica», i inclouen situacions en les quals normalment hi ha alumnes però també en algun cas personal investigador, que han patit les conseqüències d'errades involuntàries de persones que han pres part en un procediment administratiu i d'altres que han patit les conseqüències de l'errònia programació d'alguna eina d'administració electrònica que ha intervingut en la tramitació d'algun procediment administratiu.

Les equivocacions humanes i els errors en la programació d'alguna tasca automatitzada potser són inevitables, però no per això deixen de generar neguit a qui els pateix.

Val a dir que en tots els casos l'Administració no havia detectat l'existència de cap errada, sinó que es va fer notar a instància de la persona interessada.

En aquests tipus de casos sorprenen dues coses: l'una la dificultat que té l'Administració per pensar que la queixa té fonament i que realment s'ha produït un error; la segona, quan un ha aconseguit demostrar que realment hi ha hagut una equivocació, la dificultat que té l'Administració per demanar disculpes, que és una cosa extremadament senzilla de fer i que els afectats, que comprenen habitualment que les equivocacions i els errors són possibles, agrairien molt perquè els faria sentir-se menys malmesos.

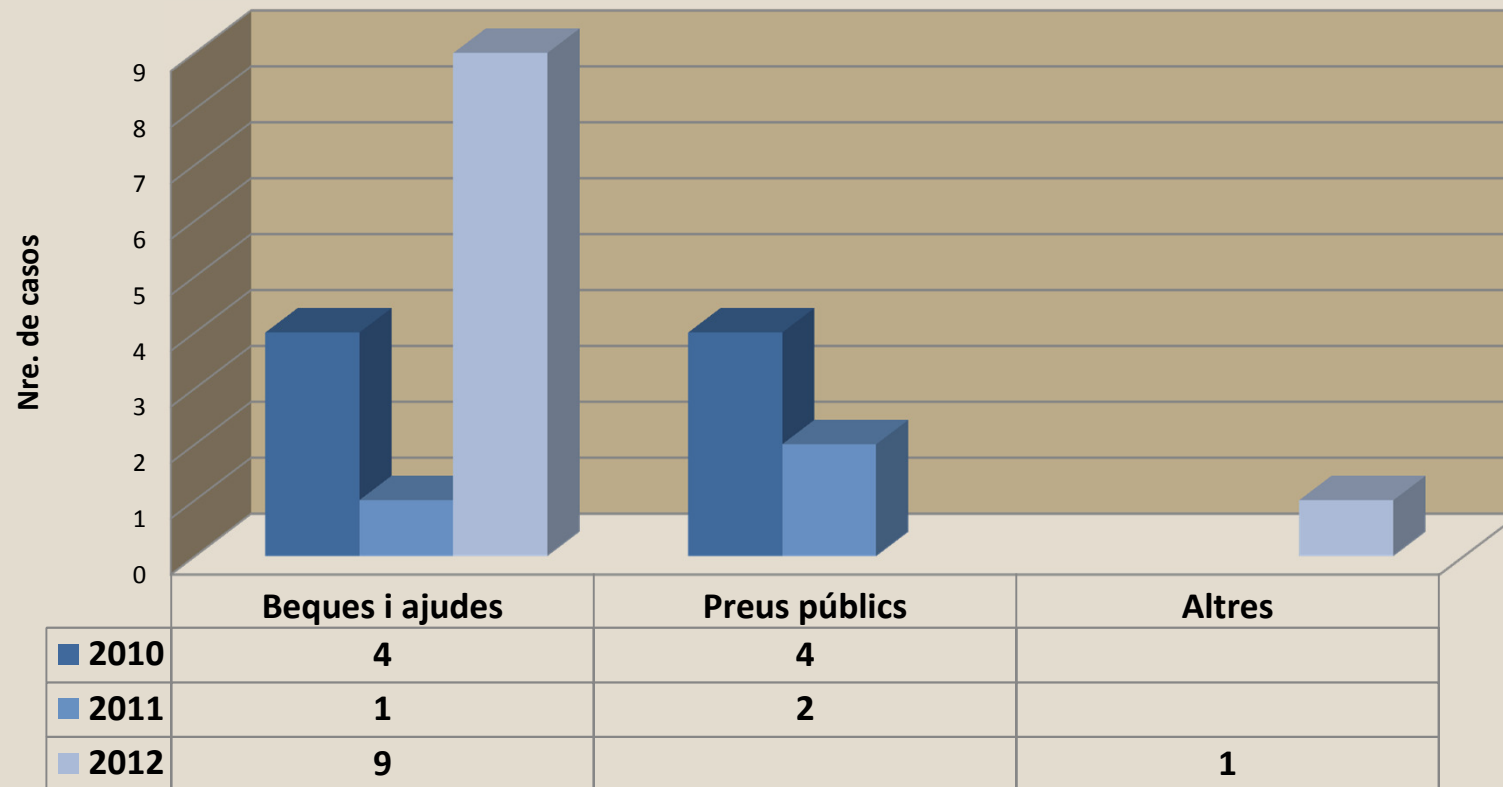
**CASOS I RECOMANACIONS.
FAMÍLIA: ECONÒMICA**

Pel que fa a la família Econòmica, els casos representen entre un 8% i un 4% i es concentren entorn del procediment per atorgar beques i ajudes, i en consultes sobre les deduccions que és possible aplicar per circumstàncies determinades.

Així, els casos que tenen a veure amb beques i ajudes, o bé són consultes o bé queixes quan part del procediment o les bases de les convocatòries depenen de la mateixa UIB.

Ha estat motiu de queixa, per exemple, el nou procediment establert per distribuir els ajuts per participació en congressos i estades breus; també, el barem fet servir per valorar els currículums dels candidats a professors visitants; i el fet que aquest curs els alumnes no s'hagin pogut matricular d'una assignatura fins que l'acta del curs anterior no s'ha tancat, cosa que ha impossibilitat a alguns alumnes sol·licitar beca.

CASOS PER TEMÀTICA. FAMÍLIA ECONÒMICA

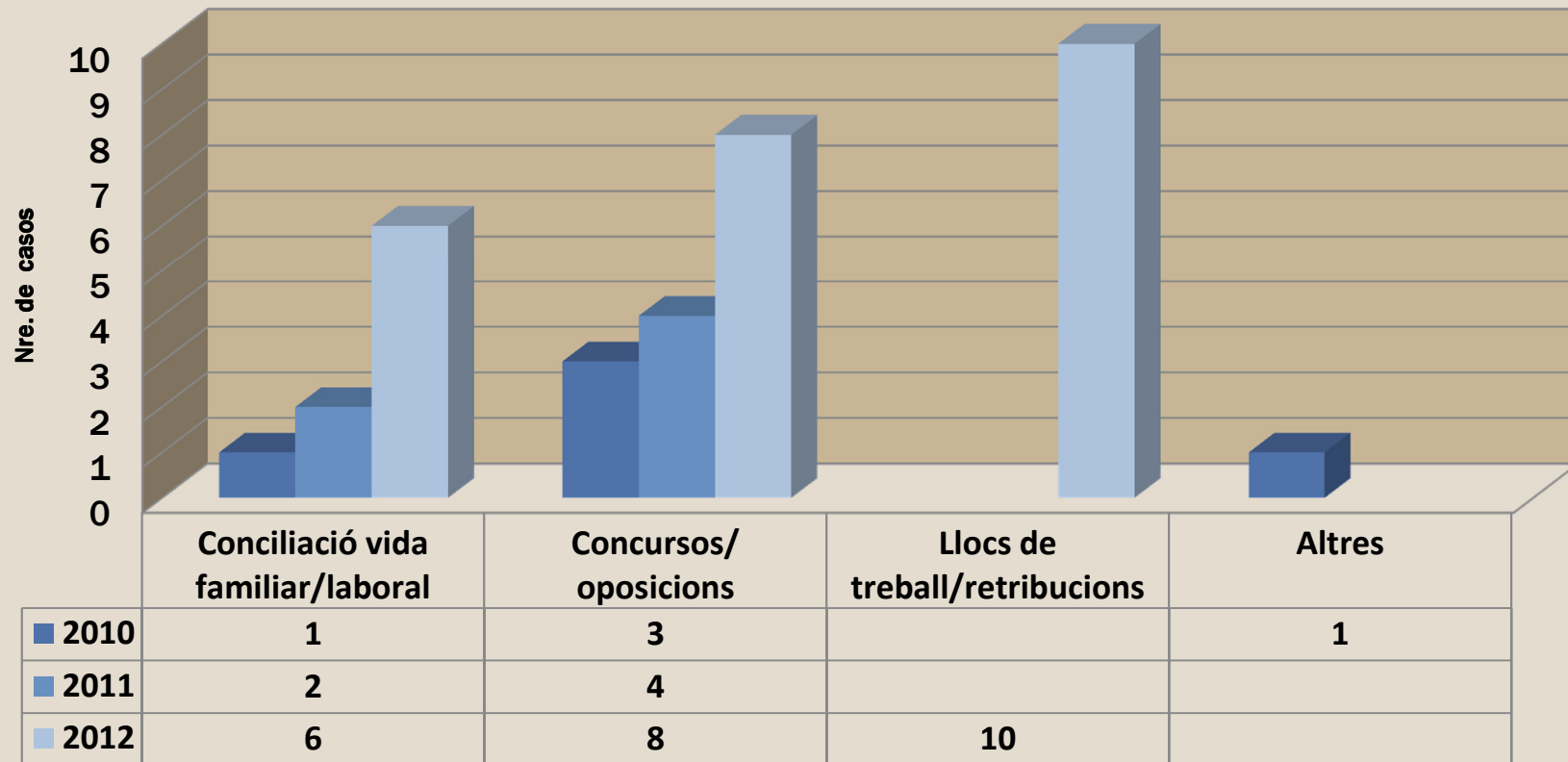

**CASOS I RECOMANACIONS.
FAMÍLIA: LABORAL**

Pel que fa a la família Laboral, els casos s'han incrementat molt al llarg d'aquests tres darrers anys. Així, de 5 hem passat a 24, de manera que el 2012 aquesta temàtica suposava ja el 16% dels casos.

Els tres grans temes dins l'àmbit Laboral són la conciliació de la vida familiar i laboral, els barems i criteris de contractació dels concursos i oposicions, i tot el relatiu a retribucions i llocs de treball.

CASOS PER TEMÀTICA. FAMÍLIA LABORAL

CONCILIACIÓ VIDA FAMILIAR I LABORAL, UN DRET DE LES PERSONES

(PDI-PAS-ESTUDIANTS)

L'assumpte de la conciliació de la vida familiar i laboral ha afectat els tres estaments: els horaris laborals, que han sofert un increment en el cas del PAS, i la distribució horària de les classes en el professorat han provocat disfuncions a persones amb càrregues familiars importants; igualment, l'estament d'estudiants ha presentat casos d'aquesta naturalesa relacionats amb la impossibilitat de realitzar les pràctiques externes de determinats estudis si es fa feina, cosa que obliga absurdament a deixar la feina si es vol acabar la carrera.

També s'han presentat queixes en relació amb la negativa de determinades facultats a acceptar canvis de grup a alumnes amb contracte laboral o matrícula en altres estudis d'arts musicals, sota l'argument que el grups horaris compatibles ja són plens.

Sobre aquesta darrera tipologia de casos, s'ha recomanat que se cerqui una solució per resoldre els problemes d'assignació de grup i les peticions de canvi de grup.

Actualment, els alumnes trien grup quan es matriculen, de manera que implícitament la Universitat ha reconegut una mena de «dret universal a triar grup», fins que s'esgoten les places, és clar!, quan l'Estatut de l'estudiant universitari només reconeix aquest dret quan ha de servir per conciliar la formació amb altres activitats professionals, extraacadèmiques o familiars.

CONVOCATÒRIES DE CONCURSOS I OPOSICIONS. BAREMS

Les convocatòries de concursos i oposicions han generat alguns dels expedients més extensos. Els temps corren difícils per a tothom, també per a aquells que volen accedir als cossos docents universitaris, especialment ara que per obtenir l'acreditació és gairebé imprescindible poder justificar docència. Per aquest motiu, les poques places que surten a concurs tenen una àmplia concurrència.

Els criteris orientadors que té publicats la Universitat a l'Acord normatiu 7250, de juny de 2005, sembla que permeten a les comissions de contractació un marge tan ampli de discrecionalitat tècnica, que s'ha recomanat la revisió d'aquest acord i la redacció d'un nou barem que no permeti construir ad hoc la ponderació dels mèrits en benefici del perfil més adequat a les pretensions dels departaments en cada cas.

LLOCS DE TREBALL I RETRIBUCIONS

Un altre motiu de consulta i queixa han estat els criteris d'amortització de places o per produir l'acomiadament de personal (tant PAS com PDI).

Finalment, el grup de casos relacionats amb el lloc de treball/ retribucions és el que s'ha incrementat més el darrer any. Així, s'han produït consultes en relació amb els descomptes retributius per dies de vaga, sobre la possibilitat d'avançar el dia d'ingrés de la nòmina, sobre la jubilació voluntària anticipada, sobre la percepció de complements associats a determinades places i nivells i sobre l'obligació de treure les places d'associat a concurs.

**CASOS I RECOMANACIONS.
FAMÍLIA:VIDA
UNIVERSITÀRIA**

Vegem, per acabar, el conjunt de casos que hem classificat sota la denominació de Vida universitària. Aquesta família, com hem dit, és la segona en importància després de l'Acadèmica. Ha passat de representar el 10% dels casos a ser prop del 18%, tot i que en nombres absoluts gairebé s'han triplicat.

Dels quatre grans grups que integren la Vida Universitària, el de relacions laborals i interpersonals és el més important, ja que suposa entre el 40% i el 50% dels casos.

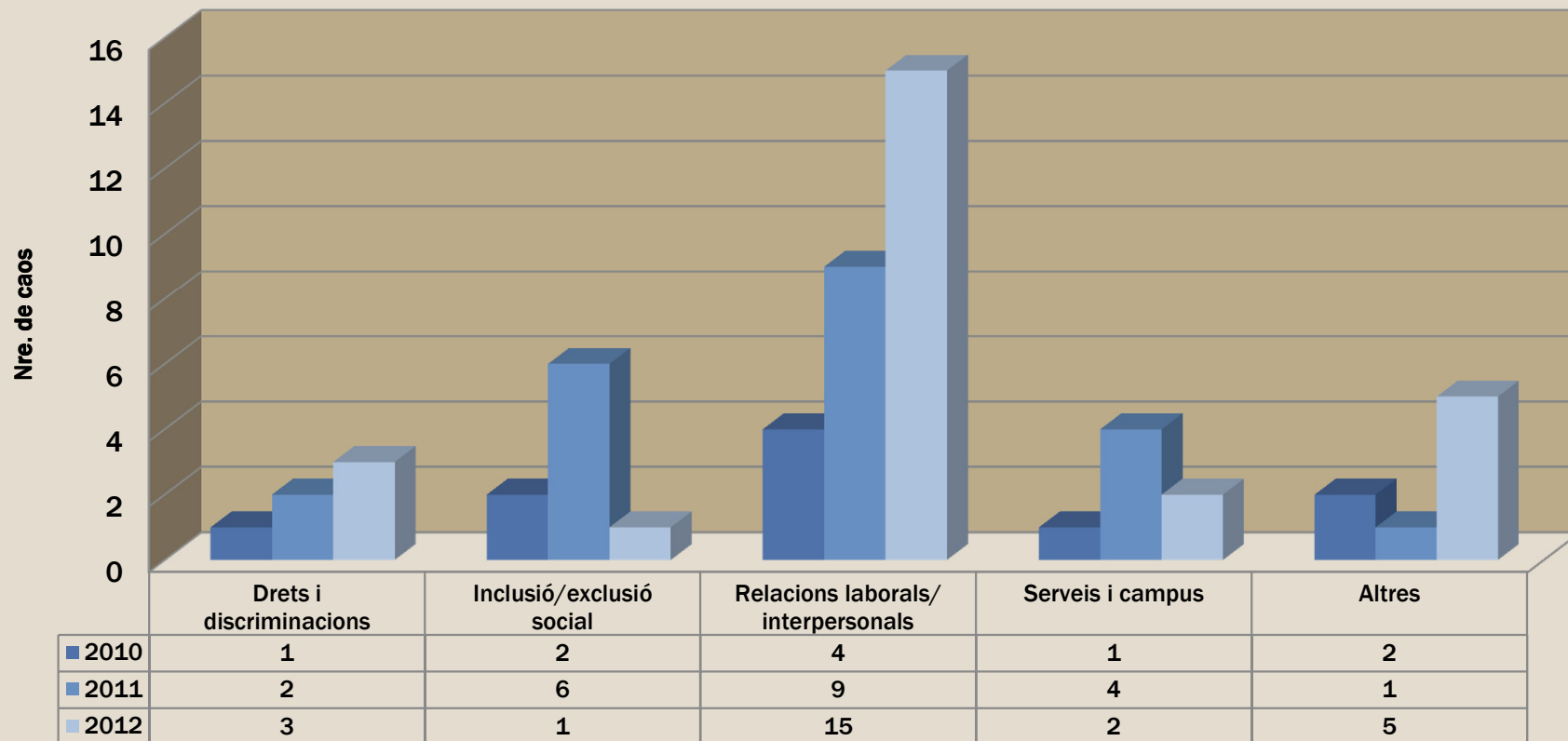
Les relacions personals poden arribar a tornar-se tenses quan les persones són obligades a treballar juntes en condicions de vegades d'estrès, per això, habitualment aquest tipus de cas afectava bàsicament el PAS, que és l'estament que diàriament duu a terme una feina que exigeix el contacte i la col·laboració entre companys.

En segon lloc, aquests conflictes interpersonals apareixen entre professors, al si dels departaments i també al si dels grups de recerca.

És en aquestes dues agrupacions on les formes d'expressió jeràrquica i de poder són més manifestes.

La novetat ha consistit ara en l'augment del nombre de casos de conflictes interpersonals entre els alumnes. Alguns d'aquests conflictes encara resten oberts, i en un cas hi ha hagut fins i tot agressions i diverses denúncies a la Policia.

CASOS PER TEMÀTICA. FAMÍLIA VIDA UNIVERSITÀRIA

Un dels elements comuns a aquests casos entre l'alumnat és el paper rellevant de les xarxes socials, que fa que el conflicte prengui una altra dimensió.

No us dic res de nou si afirm que les xarxes socials, especialment el Facebook, estan adquirint una rellevància vital en la vida dels joves, i aquest és un altre dels fenòmens que la Universitat no pot ignorar.

De forma cada cop més freqüent, entre la documentació probatòria que els alumnes aporten per documentar un tracte discriminatori entre companys o per reconstruir la història d'un cas que volen registrar, aporten captures de pantalla d'alguna d'aquestes xarxes socials.

TuaTu, i s'ha de reconèixer l'esforç que ha fet la Universitat per incorporar aquest tipus de comunicació entre l'alumnat de forma institucional, però igualment, una amplíssima majoria es decanta pel Facebook, i seria recomanable incorporar als codis de bones pràctiques que signen els alumnes a l'inici de les pràctiques clíniques o externes algun tipus de referència a l'ús restringit que s'ha de fer de les dades de caràcter personal a través de qualsevol d'aquestes plataformes.

PLATAFORMA TUATU

The screenshot shows the website of the Universitat de les Illes Balears. At the top left is the university logo and name. On the right, there are language options (Català, Castellano, English) and utility links (UIBdigital, Webmail, Directori, Mapa del web) along with a search bar. A navigation menu below the header includes 'Inici', 'La UIB', 'Alumnes', 'Estudis', 'Postgrau', 'MONbilitat', 'Recerca', and 'Empreses'. The main content area features a blue banner for 'Consell d'Estudiants' with a background image of blue triangular flags. Below the banner is a breadcrumb trail: » Consell d'Estudiants » Informació » TuaTu. A left sidebar titled 'Informació' contains a list of links: Guia de l'Estudiants, Associacions d'Estudiants, Serveis Externs, Serveis UIB, Normativa Important, and TuaTu. The 'TuaTu' section contains a text description of the platform and social media icons (Facebook, Twitter, and a '+1' icon).

Universitat de les Illes Balears

■ Català ■ Castellano ■ English

UIBdigital | Webmail | Directori | Mapa del web | Cerca:

Inici La UIB Alumnes Estudis Postgrau MONbilitat Recerca Empreses

Consell d'Estudiants

» Consell d'Estudiants » Informació » TuaTu

Informació

- › Guia de l'Estudiants
- › Associacions d'Estudiants
- › Serveis Externs
- › Serveis UIB
- › Normativa Important
- › TuaTu
 - Enllaços
 - Preguntes i Respostes

TuaTu

El TuaTu és una plataforma que permet als alumnes informar als companys de tot allò que creu mereix ser sabut. tant si són preguntes d'interès comú, informació que volgueu compartir, enllaços... Enviau-ho tot a consell.estudiants@uib.es i nosaltres ho classificarem. Tots junts col·laborem!

[f](#) [t](#) [+1](#)

NOVES TECNOLOGIES I EL DRET A L'HONOR I LA INTIMITAT

El darrer fenomen que previsiblement acabarà generant algun cas a la Sindicatura són els anomenats Informers.

El diari *No Badis* se'n feia ressò fa poc.

The screenshot shows the website 'nobaadis' with the tagline 'Cultura, deportes y espectáculos'. The navigation menu includes 'Actualidad', 'Deportes', 'Comunicación', 'Cultura', 'Contacto', and 'Entradas'. The article is dated '19 enero, 2013 | 1 Comentario' and is titled 'La moda del Informer llega a la UIB'. The article features a photograph of a building with a large tree in the foreground. The text of the article is partially visible, discussing a tool for spreading rumors.

19 enero, 2013 | 1 Comentario

La moda del Informer llega a la UIB

Una herramienta ideal para todos aquellos que quieren rajar pero no se atreven a hacerlo con cara y ojos. Un arma perfecta para tirar la piedra y esconder la mano. Un lugar en el que, en definitiva, poder calumniar y quedarse tan a gusto, cobijados en el anonimato. Aunque también un espacio en [noda-del-informer-llega-a-la-uib/#tab-pop](#)co o chica que tanto nos pone.

Resumen del perfil

Informer de la UIB
@InformerUIB
Twitter oficial del Informer de la Universitat de les Illes Balears!
Palma de Mallorca · facebook.com/ElInformerUib

1.850 TWEETS	7 SIGUIENDO	570 SEGUIDORES	 Seguir
------------------------	-----------------------	--------------------------	--

 Informer de la UIB @InformerUIB 10h
Ens sap greu no poder publicar missatges ja que esteim bloquetjats... Aprofitau aquest temps per estudiar!
Detalles

 Informer de la UIB @InformerUIB 24 ene
Agradecimientos y saludos. El informer.
Detalles

Són pàgines de Facebook (també de Twitter) creades per estudiants, a través de les quals els usuaris difonen rumors o missatges de tot tipus de forma anònima: d'amor, amenaça, racistes...

SOCIEDAD

VIDA & ARTES EDUCACIÓN SALUD CIENCIA MEDIO AMBIENTE IGUALDAD CONSUMO

▶ ESTÁ PASANDO Recortes en ciencia Racismo Niños robados Delitos contra animales Pr

Las aplicaciones de cotilleo disparan las denuncias por ciberacoso

- Herramientas como los 'informer' o Gossip preocupan por los insultos anónimos
- Cataluña activa un protocolo para escuelas y familias

IVANNA VALLESPÍN / DAVID GARCÍA VÁZQUEZ | Barcelona | 25 ENE 2013 - 21:29 CET 7

Archivado en: Acoso escolar Estudiantes Aplicaciones informáticas Redes sociales
Generalitat Cataluña Integridad personal Comunidad educativa Administración autonómica

 20

 43

“A. O. te la chupa de puntillas si quieres”. “Se rumorea que en primero de bachillerato hay tres homosexuales”. Mensajes como estos los envían menores por la Red a través de nuevas aplicaciones, como Gossip, o de

El sistema s'ha estès ja de forma tan ràpida pels instituts de secundària i per les universitats catalanes, que la Generalitat ha establert un protocol d'actuació.

RUMOR 2.0

L'"informer' de xafarderies: el nou fenomen entre les universitats catalanes

La pàgina de Facebook i Twitter explica el safareig dels alumnes i professors de les facultats

Dilluns, 21 de gener del 2013 - 13:44h.

Comentaris (1) Vots: +14 -34 Me gusta 117 Tweet 44 Seguir +1 1

ALBA VILANOVA / Barcelona

Els 'informers' són pàgines anònimes de **Facebook** on els estudiants poden enviar als administradors les seves xafarderies i els seus desitjos més íntims i aquests s'encarreguen de publicar-los al mur de la pàgina. Les publicacions van des de declaracions d'amor fins a queixes del personal de les facultats. La idea sorgeix de la sèrie nord-americana '**Gossip girl**', on hi ha un fenomen igual al barri on té lloc la sèrie: el Upper East Side de Manhattan, **Nova York**.

La portada de l'"Informer' de la UAB.

El primer 'informer' que es va crear va ser el de la **Universitat Autònoma de Barcelona**, UAB, i ja té més d'11.000 seguidors. També té **compte a Twitter** i ja ha aconseguit 1.800 seguidors. També tenen 'informer' la Universitat de Barcelona (9.400 fans), Blanquerna-URL, ESADE, Pompeu Fabra (5.700 seguidors), Elisava, UIC i també les universitats de Vic i **Girona** (5.400 fans). Fins i tot els 'informers' han decidit fer aquestes **pàgines per facultats** per poder concretar més en les publicacions.

XAFARDEIG CIBERNÈTIC

The image is a screenshot of the XTEC website, specifically a page titled "Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals". The page is part of the "Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament" website. The navigation bar includes "Recursos", "Centres", "Currículum i orientació", "Comunitat", "Formació", "Projectes", "Innovació", and "Serveis educatius". The breadcrumb trail is "Inici > Centres > Projecte educatiu > Projecte de convivència > Recursos > Resolució de conflictes > Protocol de detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals".

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

XTEC Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya

Inici | Mapa | Atenció a l'usuari/ària | Contacte

La meva XTEC

Recursos | Centres | Currículum i orientació | Comunitat | Formació | Projectes | Innovació | Serveis educatius

Inici > Centres > Projecte educatiu > Projecte de convivència > Recursos > Resolució de conflictes > Protocol de detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals

Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

Ciberassetjament
Quan un/a alumne/a és maltractat/da repetidament i al llarg del temps per part d'un o més estudiants mitjançant l'ús d'eines tecnològiques.

Per saber-ne més:

- Tipus
- Incidència en els centres
- 10 punts per conèixer-lo millor

PREVENCIÓ

- Centre:
 - Normativa preventiva
 - Valors i actituds
 - Organització de centre
 - Estratègies d'aula
- Alumnat:
 - Guia de prevenció del ciberassetjament per a l'alumnat d'Educació Primària
 - Guia de prevenció del ciberassetjament per a l'alumnat d'Educació Secundària
 - Guia educativa sobre privacitat i protecció de dades
 - Manual dels bons usos digitals
- Família:
 - Guia per als pares de prevenció i detecció del ciberassetjament
 - Internet i els seus usos
 - Ús i abús de les tecnologies

Com que ja s'hi poden trobar referències amb nom i cognoms d'alguns professors i alumnes perfectament identificables, la recomanació genèrica a fer de forma individual als membres de la comunitat universitària que es considerin afectats per algun tipus de difamació o vulguin presentar denúncia davant l'existència d'un fet penal –com ara injúries o amenaces–, és que facin i conservin una captura de pantalla per adjuntar-la a l'escrit de denúncia i entregar-la a comissaria.

Les xarxes socials han permès crear un submón alternatiu a la realitat, que segur que farà parlar. La UIB, com a institució, convé que estigui preparada.

FILTROS DE BÚSQUEDA

Todos los resultados

- Personas
- Páginas
- Lugares
- Grupos
- Aplicaciones
- Eventos
- Música
- Resultados de la búsqueda...
- Publicaciones de amigos
- Publicaciones públicas
- Publicaciones en grupos

Todos los resultados

El Informer de la UIB +25

Universidad · A 7 personas les gusta esto.

Me gusta

El informe de la UIB

Comunidad · A 5.559 personas les gusta esto.

Me gusta

El Informer de la UIB Universitat de les Illes Balears

Comunidad · A 9 personas les gusta esto.

Me gusta

El informe de la UIB Menorca

Comunidad · A 5 personas les gusta esto.

Me gusta

El Informe de la UIB IBIZA

Comunidad · A 241 personas les gusta esto.

Me gusta

Publicaciones de amigos

Ver más resultados

Anuncios

Adiós Michelines

"He p... mes" está famo

Usa esta aplicación · D

Springfield es.buyvip.com

Abrigo -68% BuyV jerse domi

iBotas y Botines! zalando.es

Miles botin GRAT segu

DRETS DE LES PERSONES AMB NECESSITATS ESPECIALS

L'altre gran conjunt de casos dins la família Vida universitària l'integren els que afecten els drets de les persones amb necessitats especials. La Sindicatura està en contacte amb l'Oficina d'Atenció a les Persones amb Necessitat Especials, que assessora en els casos en què la persona interessada ho autoritza.

En relació amb les persones amb mobilitat reduïda, les queixes que s'han registrat es concentren a l'edifici Sa Riera, al qual em consta que aquest any es podran fer algunes de les obres d'adaptació pendents per eliminar les barreres arquitectòniques.

Las personas amb algun tipus de discapacitat psíquica que han presentat queixes es refereixen generalment a un tracte discriminatori per part dels companys de curs i per part dels professors.

Com que no és possible advertir els professors de l'existència a la seva aula de persones amb cap tipus de discapacitat tret que elles ho autoritzin, el que cal garantir mitjançant l'adequada formació al professorat és que tothom adquireix les destreses adequades per identificar, tractar i actuar en relació amb qualsevol persona que pugui presentar algun tipus de discapacitat.

Cal fer un esforç per desterrar els estereotips que consideren les persones amb discapacitat psíquiques com a perilloses, desafiants i molestes, que no poden prendre decisions per si mateixes. La malaltia mental no implica un dèficit intel·lectual.

Finalment, cal recordar que els aparells d'ajut i les adaptacions curriculars no suposen un avantatge per a qui els empra, sinó una compensació d'un desavantatge per afrontar en condicions similars a les dels altres estudiants els reptes de l'aprenentatge.

DRETS I DISCRIMINACIONS

La malaltia mental no implica un dèficit intel·lectual

Els aparells d'ajut i les adaptacions curriculars no suposen un avantatge per a qui els empra, sinó una compensació d'un desavantatge per afrontar en condicions similars a la resta d'estudiants els reptes de l'aprenentatge

ELS CASOS, PER ESTAMENTS

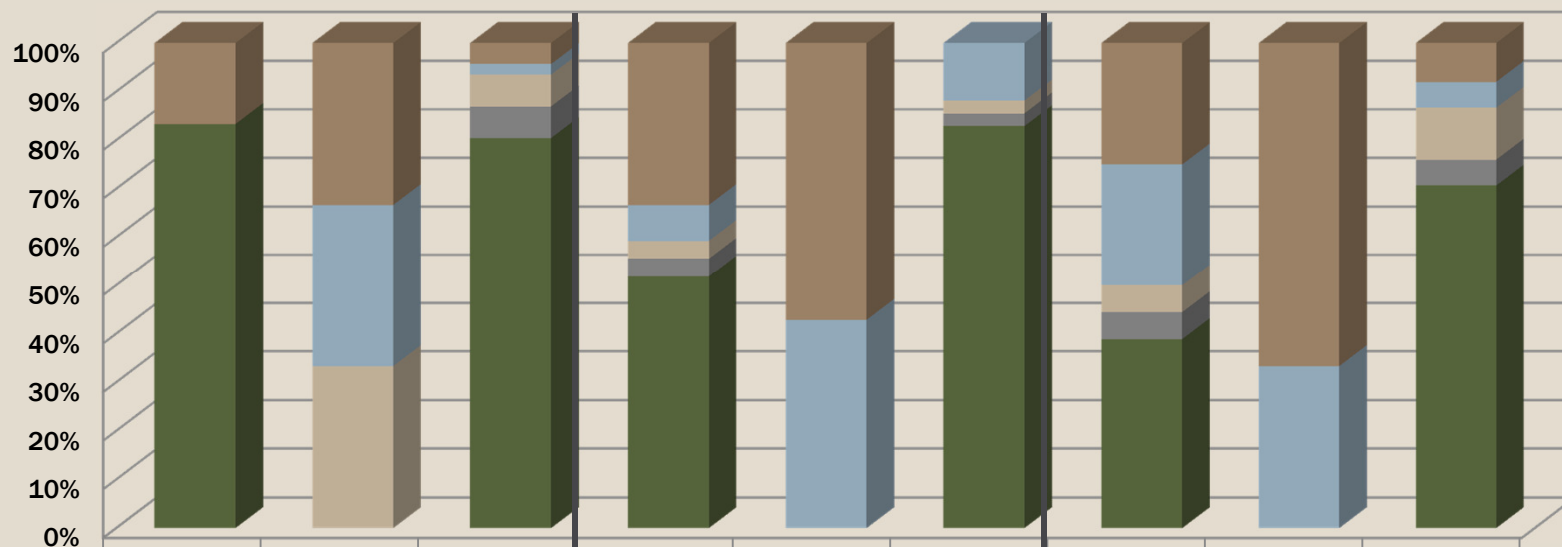

Finalment, vull fer una breu referència a la distribució de les grans famílies de casos per estaments.

Si observam les 5 famílies, tenim tendència a pensar que la temàtica acadèmica és matèria exclusiva dels alumnes, que la matèria laboral és assumpte del PAS i que la vida universitària és cosa dels professors.

Observam, però, que no és així:

CONTRIBUCIÓ DE CADA FAMÍLIA TEMÀTICA ALS CASOS PER ESTAMENTS

	PDI 2010	PAS 2010	ALUMNES 2010	PD 2011	PAS 2011	ALUMNES 2011	PDI 2012	PAS 2012	ALUMNES 2012
VIDA UNIVERSITÀRIA	4	1	2	9	4		9	4	6
LABORAL		1	1	2	3	9	9	2	4
ECONÒMICA		1	3	1		2	2		8
ADMINISTRATIVA			3	1		2	2		4
ACADÈMICA	20		37	14		63	14		53

Si miram a què contribueix cada família temàtica al total de cada estament, comprovam:

- que la família Acadèmica afecta tant alumnes com professors
- igual que la família Administrativa
- que la família Econòmica afecta tots tres estaments inicialment, i els darrers anys, alumnes i professors, i que els assumptes integrats dins la categoria Laboral afecten també tots els estaments, igual que la vida laboral.

Hauríem de concloure, doncs, que la comunitat universitària, per més que estatutàriament i des del punt de vista administratiu conservi el seu caràcter estamental, ja que distribueix desigualment els drets i els deures, ha de ser capaç d'aconseguir un clima de convivència que ens permeti, cada un dins les seves funcions, ser coresponsables del seu funcionament.

